

Porezne obveze umirovljenika
i isplatitelja mirovina

Oporezivanje mirovina

www.porezna-uprava.hr

Znate li tko je porezni obveznik po osnovi isplaćene mirovine i tko je i kad dužan obračunati i uplatiti dužnu svotu poreza i obveznih doprinosa?

VIII dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 30. srpnja 2013. godine

177

Ova brošura će Vam objasniti obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa o oporezivanju mirovina. U odgovorima na pitanja razrađene su osnovne zakonske odredbe.

*Ako su Vam nakon što ste pročitali ovu brošuru ostale neke nejasnoće dodatna pojašnjenja možete pronaći na Internet stranicama Porezne uprave, na web adresi **www.porezna-uprava.hr**, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Pitanja možete poslati elektroničkom poštom putem forme „PIŠITE NAM“ koja je na web portalu Porezne uprave, i to nakon što odaberete temu „Porezi i porezni postupak“ i nadležni područni ured kojem želite postaviti pitanje.*

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Porez na dohodak od nesamostalnog rada	7
2.1 Porezni obveznik	7
2.2 Primici i izdaci	8
2.3 Osobni odbitak	9
2.4 Oslobođenja i porezne olakšice	13
2.5 Obračunavanje i plaćanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada	15
2.6 Godišnja porezna prijava	18
2.7 Obveze isplatitelja mirovina	21
2.8 Obveze umirovljenika poreznog obveznika koji mirovinu prima izravno u inozemstvu ili iz inozemstva, a Republika Hrvatska ima pravo oporezivati dohodak od mirovine	23
3. Prirez porezu na dohodak	25
4. Obvezni doprinosi	29
5. Primjeri obračunavanja obveznih doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak	32
5.1 Primjeri obračunavanja doprinosa, predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prireza porezu na dohodak	32
5.2 Primjeri godišnjeg obračunavanja doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak	44
6. Propisi	50

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363 Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr
Računalni slog i tisak: KERSCHOFFSET ZAGREB d.o.o., Zagreb, Ježdovečka 112 •
Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

? Što se u poreznom smislu smatra mirovinom?

Slijedeći primitci od nesamostalnog rada:

1. mirovine ostvarene po osnovi prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje koje isplaćuju zakonom utvrđene ustanove mirovinskog osiguranja i mirovinska osiguravajuća društva na temelju prijašnjih uplata obveznog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje;
2. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji (mirovinska osiguravajuća društva i drugi isplatitelji osiguranih svota) na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dopunski dijelovi mirovine, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja;
3. mirovinske rente koje isplaćuju osiguravatelji (mirovinska osiguravajuća društva i drugi isplatitelji osiguranih svota) na temelju prijašnjih uplata poslodavca u vrijeme umirovljenja radnika, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja;
4. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima fizičkim osobama koji su plaćali porez na dobit i drugim fizičkim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod;
5. obiteljske mirovine, osim obiteljskih mirovina što se isplaćuju:
 - a) djeci nakon smrti roditelja i
 - b) članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata;

i Porez na dohodak se ne obračunava i ne plaća na dohodak od obiteljske mirovine ili novčane naknade u visini obiteljske mirovine

6. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu.

➤ Takvim se mirovinama smatraju i mirovine što ih isplaćuju osiguravatelji (mirovinska osiguravajuća društva i drugi isplatitelji) na temelju prijašnjih uplata premija (doprinosa) što su poreznom obvezniku umanjivale dohodak od nesamostalnog rada ako se u zemlji u kojoj su isplaćivane ne primjenjuje sustav obveznog mirovinskog osiguranja.

i Od 1. ožujka 2012. godine porez na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se i plaća na mirovine rezidenata što su primljene izravno iz inozemstva, osim ako nije drugačije određeno ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugim međunarodnim ugovorima. U većini ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja što ih je Republika Hrvatska sklopila s drugim državama pravo oporezivanja mirovina ima Republika Hrvatska ako su umirovljenici njezini rezidenti. Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja mirovina rezidenata što se isplaćuju iz ovih država:

Albanija, Armenija, Austrija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Čile, Estonija, Francuska, Grčka, Iran, Irska, Island, Italija (iznimno, plaćanja uslijed prekida radnog odnosa, periodične naknade ili slične gotovinske isplate oporezuje Republika Italija), Izrael, Jordan, Republika Koreja, Kuvajt, Latvija, Litva, Mađarska, Malezija, Malta, Moldova, Norveška, Rusija, Sirija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska, Švicarska, Turska, Velika Britanija i Ukrajina.

U nekim je ugovorima to područje riješeno na drugačiji način. Tako se u Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke (SRNJ) pravo na oporezivanje mirovine što je rezident jedne države ugovornice dobiva od zakonskog socijalnog osiguranja druge države ugovornice može oporezivati samo u toj drugoj državi. To znači da SRNJ ima pravo oporezivati takve mirovine što je rezident RH prima iz SRNJ. Međutim, RH ima pravo oporezivati mirovine što je hrvatski rezident dobiva iz SRNJ iz fondova izvan sustava zakonskog socijalnog osiguranja.

U sljedećoj je tablici popis država s kojima je Republika Hrvatska zaključila ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u skladu s odredbama ugovora **Republika Hrvatska nema pravo oporezivanja mirovina ako se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja tih država**. U tablici su prikazane i iznimke, odnosno slučajevi u kojima Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine kad se isplaćuju iz tih država po osnovi privatnog mirovinskog osiguranja, ili po nekoj drugoj sličnoj osnovi.

R. Br.	DRŽAVA	IZNIMKE
1.	Belgija	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
2.	Danska	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
3.	Finska	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
4.	Južnoafrička Republika	—
5.	Kanada	Republika Hrvatska može oporezivati mirovine do ukupno 12.000 CAD godišnje
6.	Kina	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
7.	Mauricijus	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
8.	Makedonija	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja

9.	Nizozemska	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati bruto iznos do 12.000 NLG u kalendarskoj godini; iznos preko 12.000 NLG godišnje oporezuje se u Nizozemskoj
10.	Njemačka	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
11.	Oman	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
12.	Poljska	—
13.	Rumunjska	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
14.	San Marino	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja
15.	Švedska	Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine isplaćene iz fondova izvan sustava socijalnog osiguranja

? Tko se smatra rezidentom, a tko nerezidentom?

Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište, kao i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak

i Prebivalište poreznog obveznika je ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obavezan. Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu prebivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava, ili prema mjestu iz kojega pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti. Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu smatra se tuzemnim poreznim obveznikom. Uobičajeno boravište poreznog obveznika je u mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na osnovi kojih se može zaključiti da on u tom mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka što ne traju dulje od jedne godine.

➤ U ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja određuje se država rezidentnosti poreznih obveznika kao država koja mora otkloniti dvostruko oporezivanje kako bi se izbjeglo plaćanje poreza u ukupnom iznosu dva puta po istoj osnovi, ako je ta osnova oporeziva u obje države. Kad je fizička osoba rezident objiju država ugovornica onda se smatra rezidentom države u kojoj ima prebivalište, a ako joj je prebivalište u objema državama smatra se rezidentom samo one države u kojoj ima uže osobne i gospodarske veze (središte životnih interesa). Kad se ni to ne može odrediti smatra se rezidentom samo one države ugovornice u kojoj ima uobičajeno boravište. Ako osoba ima uobičajeno boravište u objema državama, ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se rezidentom samo one države ugovornice čiji je državljanin. U slučaju da je osoba državljanin objiju država, ili nije državljanin niti jedne od njih, nadležna tijela država ugovornica to pitanje rješavaju međusobnim dogovorom.

? Koje se poreze obračunava i plaća iz mirovine?

1. Porez na dohodak od nesamostalnog rada – obračunava se i plaća iz mirovine
2. Prirez porezu na dohodak – obračunava se i plaća ako je u umirovljenikovom mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom.

? Obračunava li se i plaća obvezne doprinose po osnovi isplaćenih tuzemnih mirovina?

Obvezne doprinose se obračunava i plaća:

1. Po osnovi mirovina što ih Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) isplaćuje korisnicima mirovina u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju
 - a) **HZMO na teret državnog proračuna** obračunava dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 1% ako je mjesečni iznos mirovine manji od prosječne neto plaće (za 2013. godinu do 5.464,00 kn) – doprinos ne utječe na svotu mirovine, ili
 - b) **HZMO na teret osiguranika** iz mirovine obračunava, obustavlja i uplaćuje dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 3% ako je mjesečni iznos mirovine veći od prosječne neto plaće (za 2013. godinu iznad 5.464,00 kn) – doprinos umanjuje mirovinu prije oporezivanja
2. Po osnovi mirovina što su ostvarene prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a HZMO ih isplaćuje korisnicima mirovina
 - a) **HZMO na teret državnog proračuna** obračunava dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 1% ako je mjesečni iznos mirovine manji od prosječne neto plaće (za 2013. godinu manje od 5.464,00 kn) – doprinos ne utječe na svotu mirovine, ili
 - b) **HZMO na teret državnog proračuna** obračunava dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 3% ako je mjesečni iznos mirovine veći od prosječne

neto plaće (za 2013. godinu više od 5.464,00 kn) – doprinos ne utječe na svotu mirovine

? Plaća li se obvezne doprinose po osnovi primljenih inozemnih mirovina?

Umirovljenici s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojima mirovine isplaćuju *samo* inozemni nositelji mirovinskog osiguranja, a u Republici Hrvatskoj nisu zdravstveno osigurani, kao niti po nekoj drugoj osnovi, dužni su se prijaviti u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) na obvezno zdravstveno osiguranje, te su obveznici plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje. Obvezu doprinosa utvrđuje im Porezna uprava rješenjem (vidi poglavlje 4).

i Ako je međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju drugačije određeno primjenjuju se odredbe iz ugovora. U slučaju dvojbi za tumačenje je nadležan HZZO.

2. POREZ NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

? Što je to dohodak od nesamostalnog rada po osnovi isplaćenih mirovina?

Razlika između primitaka što su ostvareni u poreznom razdoblju i zakonom propisanih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju.

Porezno razdoblje je, u pravilu, kalendarska godina, a može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident, ili obratno. U tom slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,
2. rođenjem ili smrću poreznog obveznika.

2.1 Porezni obveznik

? Tko je obveznik poreza na dohodak po osnovi isplaćene mirovine?

1. Umirovljenici koji ostvaruju dohodak od:
 - a) mirovina što ih isplaćuju tuzemni isplatitelji mirovina i
 - b) mirovinskih renta što ih isplaćuju tuzemni osiguravatelji

i Tuzemni isplatitelj mirovine je solidarni dužnik u postupku obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak od mirovine.

2. Umirovljenici koji primaju mirovine iz inozemstva, osim ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ili drugim međunarodnim ugovorim, nije drugačije određeno.

? Moraju li se umirovljenici obveznici poreza na dohodak od nesamostalnog rada prijaviti u Registar poreznih obveznika?

Ta je obveza propisana od 1. ožujka 2012. godine **za sve umirovljenike rezidente koji mirovine primaju izravno iz inozemstva**, neovisno o tome ima li Republika Hrvatska u skladu s međunarodnim ugovorima pravo oporezivanja tog dohotka. Ti su umirovljenici obvezni u roku 8 dana od početka primanja mirovine u inozemstvu ili iz inozemstva prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave koja je nadležna prema njegovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Uz prijavu su dužni priložiti vjerodostojne isprave o isplaćenim mirovinama.

Umirovljenici koji **u jednakim mjesečnim iznosima** primaju mirovine iz inozemstva, ili ih neposredno primaju u inozemstvu, mogu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu 8 dana od početka primanja mirovina, ili najkasnije 15 dana po isteku kalendarske godine, zatražiti da im se omogući plaćanje predujmova poreza na dohodak prema rješenju. U opravdanim slučajevima zahtjev mogu podnijeti i tijekom kalendarske godine.

I Pisani zahtjev podnosi se na *Obrascu M – Zahtjev za plaćanje predujma poreza na dohodak po osnovi mirovine ostvarene u inozemstvu prema rješenju Porezne uprave*. Uz pisani zahtjev porezni obveznici obvezni su priložiti vjerodostojne isprave, kao što su potvrda ili rješenje o mirovini, ili drugu potvrdu kojom se dokazuje pravo na isplatu mirovine, svotu mirovine, bankovni izvadak za račun na koji se mirovina isplaćuje (za posljednja 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, ili za posljednju isplatu ako se zahtjev podnosi u roku 8 dana od početka ostvarivanja primitka), i drugo.

Nakon što prime rješenje umirovljenici su dužni mjesečni predujam poreza na dohodak uplatiti do kraja mjeseca za tekući mjesec. Ako je mjesečni predujam manji od 100,00 kn tada su ga dužni platiti do posljednjeg dana svakog tromjesečja u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja na koje se obveza odnosi i u rješenju određenog mjesečnog predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak

2.2 Primici i izdaci

? Što je to primitak od nesamostalnog rada po osnovi isplaćene mirovine?

Swota isplaćene mirovine s uključenim porezom na dohodak, dodatnim doprinosom za zdravstveno osiguranje, ako je obračunat i uplaćen iz mirovine, i prirezom porezu na dohodak.

I Novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja i zaštitni dodatak uz mirovinu što je planiran u državnom proračunu, ili proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a što isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i na njih se ne obračunava porez na dohodak od nesamostalnog rada

I Sastavni dio mirovine je i dodatak na mirovinu što Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, i na taj se dodatak obračunava porez na dohodak od nesamostalnog rada

? Što je izdatak po osnovi mirovina što ih isplaćuju tuzemni isplatitelji, a što po osnovi „inozemnih“ mirovina?

Ako je mjesečna svota mirovine što je isplaćuje tuzemni isplatitelj veća od prosječne neto plaće (za 2013. godinu iznad 5.464,00 kn) kao izdatak se u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak priznaje uplaćeni dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje na ukupni primitak od mirovine po stopi od 3%.

Ako umirovljenik koji prima inozemne mirovine nije osiguran niti po jednoj osnovi tada status osiguranika obveznog zdravstvenog osiguranja stječe prijavom Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (HZZO). Umirovljeniku se prilikom obračuna godišnjeg poreza, u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak kao trošak priznaje svota obveznog zdravstvenog osiguranja što je plaćena u Republici Hrvatskoj, a do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje (u 2013. godini za svaki mjesec najmanje 357,95 kn, a najviše 1.022,71 kn).

2.3 Osobni odbitak

? Što je to osobni odbitak?

Neoporezivi dio dohotka poreznog obveznika.

Osobni odbitak priznaje se u visini mirovine i mirovinske rente, i to najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja slijedećim osobama:

- a) umirovljeniku,
- b) osobi koja prima invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad,
- c) korisniku obiteljske mirovine, osim obiteljske mirovine što se isplaćuje djetetu nakon smrti roditelja i članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- d) osobi koja uz mirovinu po osnovi ranije uplaćenih obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prima mirovinu po osnovi ranije uplaćenih obveznih doprinosa za individualnu kapitaliziranu štednju,
- e) osobi koja prima invalidsku mirovinu po osnovi prijašnjih uplata poslodavaca za dokup dijela mirovine
- f) osobi koja prima mirovinsku rentu po osnovi prijašnjih uplata sredstava na teret poslodavca.

? Kako se izračunava osobni odbitak izvan područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskih područja?

U ovoj su tablici prikazane svote porezno priznatog osobnog odbitka:

OPIS (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	Izvan područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskih područja	
		Mjesečna svota (u kunama)	Godišnja svota (u kunama)
Osnovni osobni odbitak	1,0	2.200,00	26.400,00
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine i mirovin-ske rente, najmanje 2.200,00, a najviše 3.400,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 26.400,00, a najviše 40.800,00
Uzdržavani članovi uže obitelji i bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	1.100,00	13.200,00
Prvo dijete	0,5	1.100,00	13.200,00
Drugo dijete	0,7	1.540,00	18.480,00
Treće dijete	1	2.200,00	26.400,00
Četvrto dijete	1,4	3.080,00	36.960,00
Peto dijete ¹	1,9	4.180,00	50.160,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	660,00	7.920,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njeg ²	1	2.200,00	26.400,00

¹ Za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete.

² U ovim slučajevima porezni obveznik ne može za sebe koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,3), niti za uzdržavanu osobu.

? Tko se smatra uzdržavanim članom uže obitelji?

Bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe i očusi koje punoljetno pastorku uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom i uzdržavana djeca ako njihovi oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici što se ne smatraju dohotkom na godišnjoj razini ne prelaze 11.000,00 kn.

I Pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

I Djetetom se smatra dijete kojega uzdržavaju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke, kao i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja, ako je prijavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

I Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je invalidnost ili tjelesno oštećenje utvrđeno rješenjem što je doneseno prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju, kao i prema drugim posebnim propisima.

? Za koje se svote umirovljeniku može u godišnjoj prijavi poreza na dohodak uvećati osobni odbitak?

Nakon što se dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak, dio osobnog odbitka za uzdržavane članove i dio osobnog odbitka za osobnu invalidnost ili invalidnost uzdržavanih članova umirovljeniku rezidentu se osobni odbitak može uvećati:

1. za uvećani osobni odbitak na područjima posebne državne skrbi i na brdsko-plažinskim područjima (vidi tablicu u poglavlju 2.4);
2. za svotu što je plaćena za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje;
3. za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udruge i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

? Kako umirovljenik može tijekom godine koristiti osobni odbitak?

Prilikom obračuna predujma poreza na dohodak od mirovine, a na osnovi podataka iz porezne kartice (Obrazac PK).

- Poreznu karticu besplatno izdaje nadležna ispostava Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika.
- Pri umirovljenju poreznog obveznika podatke iz obrasca PK Porezna uprava elektroničkim putem dostavlja Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.
- Umirovljenik je obavezan svaku promjenu u svezi s uzdržavanim članovima uže obitelji i djecom, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo što utječe na osobni odbitak prijaviti ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu i dostaviti vjerodostojne isprave u roku 30 dana od dana nastanka promjene.

Umirovljenik rezident obveznik poreza na dohodak po osnovi mirovine što je prima izravno iz inozemstva, a prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja Republika Hrvatska ima pravo oporezivati takve mirovine, koji prilikom obračuna predujma poreza na dohodak želi ostvariti pravo na osobni odbitak za sebe i za uzdržavane članove mora od nadležne ispostave Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu zatražiti izdavanje porezne kartice (Obrazac PK).

? Što ako umirovljeniku osim Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje mirovine isplaćuju i drugi isplatelji?

Umirovljenik može tijekom godine koristiti osobni odbitak samo kod onog isplatelja mirovine kod kojega je porezna kartica. Drugi isplatelji mirovine, primjerice isplatelji mirovine po osnovi „II. stupa“, dužni su obračunati predujam poreza na dohodak ne uzimajući u obzir osobni odbitak.

Iznimno, a **na zahtjev umirovljenika** koji istodobno prima mirovine od dva ili više isplatelja mirovina, s time da **zbroj isplaćenih mirovina ne prelazi svotu ukupnog osobnog odbitka što se umirovljeniku priznaje na osnovi podataka iz porezne kartice**, isplatelji mirovina kod kojih nije porezna kartica mogu također pri obračunu predujma poreza na dohodak tijekom godine dohodak umanjiti za neiskorišteni dio osobnog odbitka. To mogu učiniti tek nakon što im umirovljenik dostavi presliku porezne kartice i potvrde drugih isplatelja o svoti isplaćene mirovine. Nakon toga prilikom obračuna poreza na dohodak, kod slijedećih isplata mirovina, umirovljeniku se priznaje neiskorišteni dio osobnog odbitka.

- Ako umirovljeniku mirovine isplaćuje i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO), gdje je i pohranjena umirovljenikova porezna kartica, tada umirovljenik mora najkasnije do 20. dana u mjesecu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave, prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, zatražiti izlist porezne kartice i njezinu presliku dostaviti drugim isplateljima mirovina za obračun mirovina što se isplaćuju u idućem mjesecu.

? Kako može porezni obveznik rezident prilikom obračuna predujma poreza na dohodak koristiti osobni odbitak ako uz mirovinu u Republici Hrvatskoj prima i mirovinu iz inozemstva?

Ako umirovljeniku poreznom obvezniku, osim Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, mirovinu isplaćuje i inozemni isplatitelj, i ako prema međunarodnom ugovoru RH ima pravo oporezivati mirovinu, a umirovljenik želi koristiti osobni odbitak i po toj osnovi prilikom primitka mirovine u idućem mjesecu, tada mora najkasnije do 20. dana u mjesecu od nadležne ispostave Porezne uprave zatražiti izdavanje porezne kartice. Osobni odbitak i po osnovi inozemne mirovine može koristiti samo ako **zbroj isplaćenih mirovina ne prelazi svotu ukupnog mjesečnog osobnog odbitka što mu se priznaje na osnovi podataka iz porezne kartice.**

i Ako zbroj isplaćenih mirovina prelazi tu svotu umirovljenik može osobni odbitak koristiti samo kod jednog isplatitelja.

2.4 Oslobodjenja i porezne olakšice

? Koje su propisane olakšice za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja?

Na tim se područjima priznaje uvećani osobni odbitak, i to u godišnjem obračunu poreza na dohodak na osnovi podnesene godišnje porezne prijave (vidi poglavlje 2.6).

i Tijekom poreznog razdoblja (kalendarske godine) pri utvrđivanju predujma dohotka od nesamostalnog rada osobni odbitak se priznaje kao izvan područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskih područja (vidi tablicu u poglavlju 2.3).

OSOBNII ODBITAK (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		3. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLA-NINSKA PODRUČJA	
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)
Osnovni osobni odbitak	1,0	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
		u visini mjesečne mirovine, a najviše 3.840,00	u visini godišnje mirovine, a najviše 46.080,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše 3.400,00	u visini godišnje mirovine, a najviše 40.800,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše 3.400,00	u visini godišnje mirovine, a najviše 40.800,00
Osobni odbitak umirovljenika							
Uzdržavani članovi uže obitelji i bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Prvo dijete	0,5	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Drugo dijete	0,7	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
Treće dijete	1	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Četvrto dijete	1,4	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
Peto dijete ³	1,9	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu ⁴	1	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00

³ Za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete.

⁴ U ovim slučajevima porezni obveznik ne može za sebe koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,3), niti za uzdržavanu osobu.

? Jesu li propisana oslobođenja?

1. Fizičke osobe kojima je po posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata ne plaćaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti;
2. Članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ne plaćaju porez na dohodak od obiteljske mirovine i na novčane naknade u visini obiteljske mirovine ili novčane naknade što je primaju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji;
3. Djeca nakon smrti roditelja ne plaćaju porez na dohodak od obiteljske mirovine u visini obiteljske mirovine.

2.5 Obračunavanje i plaćanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada

? Što je to predujam poreza na dohodak od mirovine?

Swota poreza što se obračunava i plaća prilikom svake isplate mirovine tijekom poreznog razdoblja (u pravilu mjesečno).

? Tko je i kad dužan obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak od mirovine?

U ovoj su tablici prikazani porezni obveznici, porezne osnovice, obveznici obračunavanja i rokovi za uplatu predujma poreza na dohodak od mirovine:

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza i prireza	Krajnji rok za uplatu predujma
Umirovljenik koji prima mirovinu od tuzemnog isplatitelja, a mirovina je manja od prosječne neto plaće (za 2013. godinu do 5.464,00 kn)	+ ukupni mjesečni primici od mirovine – mjesečni osobni odbitak	Tuzemni isplatitelj mirovine	Pri svakoj isplati i istodobno s isplatom mirovine
		Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	Najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za svaki mjesec
Umirovljenik koji prima mirovinu od tuzemnog isplatitelja, a mirovina je veća od prosječne neto plaće (za 2013. godinu iznad 5.464,00 kn)	+ ukupni mjesečni primici od mirovine – uplaćeni dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (3%) – mjesečni osobni odbitak	Tuzemni isplatitelj mirovine	Pri svakoj isplati i istodobno s isplatom mirovine
		Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	Najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za svaki mjesec

Umirovljenik hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata ⁵	+ ukupni mjesečni primici od mirovine – mjesečni osobni odbitak	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	Najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za svaki mjesec
Umirovljenik koji prima mirovinu izravno iz inozemstva, a prema međunarodnom ugovoru RH ima pravo oporezivanja	+ ukupni mjesečni primici od mirovine – mjesečni osobni odbitak	Umirovljenik Porezna uprava obračunava predujam poreza na dohodak za umirovljenika, koji će ga plaćati po rješenju Porezne uprave	8 dana od dana isplate mirovine do kraja mjeseca za tekući mjesec, a ako je mjesečni predujam manji od 100,00 kn tada do posljednjeg dana u tromjesečju

Umirovljenici koji *u jednakim mjesečnim iznosima* primaju mirovine iz inozemstva, ili ih neposredno primaju u inozemstvu, mogu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu 8 dana od početka primanja mirovina, ili najkasnije 15 dana po isteku kalendarske godine, zatražiti da im se omogući plaćanje predujmova poreza na dohodak prema rješenju. U opravdanim slučajevima zahtjev mogu podnijeti i tijekom kalendarske godine.

Nakon što prime rješenje umirovljenici su dužni mjesečni predujam poreza na dohodak uplatiti do kraja mjeseca za tekući mjesec. Ako je mjesečni predujam manji od 100,00 kn tada su ga dužni platiti do posljednjeg dana svakog tromjesečja u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja na koje se obveza odnosi i u rješenju određenog mjesečnog predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

I Ako se mirovine isplaćuju u stranoj valuti Porezna uprava ih kod izračuna predujma preračunava u kunsku vrijednost prema srednjem tečaju HNB-a važećem na dan izdavanja rješenja. Ako se po isteku kalendarske godine utvrdi da je u tom poreznom razdoblju prosječni srednji tečaj HNB-a bio veći ili manji od 2% u odnosu na onaj po kojem je obračunat predujam poreza na dohodak po poreznom rješenju, Porezna uprava će do kraja siječnja donijeti novo rješenje o utvrđenim mjesečnim predujmovima i razliku poreza za povrat, ili za uplatu za prethodno porezno razdoblje. Razliku poreza za uplatu porezni obveznik obavezan je platiti u roku 15 dana od dana dostave rješenja.

2 Kako Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obračunava predujam poreza kod neredovitih isplata mirovina?

Kad Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje mirovine ili razlike mirovina za više proteklih mjeseci *iste kalendarske godine* primjenjuju se propisi što važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se isplata obavlja, a što je utvrđeno prema propisima što su bili na snazi u mjesecu kad je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplaćena.

U slučaju isplata mirovina ili razlike mirovina koje se odnose *na protekle kalendarske godine* primjenjuju se propisi što su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, odnosno kad je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

⁵ U obračunu predujma poreza na dohodak mjesečna porezna obveza umanjuje se za postotak invalidnosti.

? Može li se predujam poreza na dohodak umanjiti za neiskorišteni dio osobnog odbitka ako dva ili više isplatitelja istodobno tijekom mjeseca isplaćuju mirovine?

Može, i to samo ako je ukupni iznos mirovina do 3.400,00 kuna mjesečno, odnosno do visine osobnog odbitka. Isplatitelji mirovina kod kojih je porezna kartica mogu također pri obračunu predujma poreza na dohodak u tijeku poreznog razdoblja dohodak umanjiti za neiskorišteni dio osobnog odbitka. Porezni obveznik može početi koristiti neiskorišteni dio osobnog odbitka od slijedeće isplate nakon što svakom isplatitelju dostavi presliku porezne kartice, te potvrdu o iznosu isplaćene mirovine u tom ili prethodnom mjesecu od strane isplatitelja kod kojeg se nalazi porezna kartica i ostalih isplatitelja. Ako je jedan od isplatitelja mirovine Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, isti će osobni odbitak obračunavati temeljem porezne kartice poreznog obveznika koju elektroničkim putem dostavlja Porezna uprava, a porezni obveznik će ostalim isplatiteljima mirovine dostaviti presliku porezne kartice koju će zatražiti od nadležne ispostave Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Po kojim se stopama obračunava predujam poreza na dohodak?

U ovoj su tablici prikazane mjesečne porezne osnovice i porezne stope:

Mjesečna porezna osnovica	Stopa
Do 2.200,00 kn	12%
Iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn (idući 6.600,00 kn)	25%
Iznad 8.800,00 kn	40%

? Na koji se račun uplaćuje predujam poreza na dohodak?

Na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine u kojemu je prebivalište ili uobičajeno boravište umirovljenika poreznog obveznika, i to na sljedeći način:

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj isplatitelja mirovine ili umirovljenika primatelja inozemne mirovine (11 znamenki)

UNIVERZALNI NALOG ZA PLACANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Valuta plaćanja: HRK		Iznos: _____	
IBAN ili broj računa platitelja: _____		Model: _____		Poziv na broj platitelja: _____	
IBAN ili broj računa primatelja: HRXX1001005XXXXXXX		Model: HR68		Poziv na broj primatelja: 1406-XXXXXXXXXX	
Račun poreza na dohodak grada/općine _____		Šifra namjene: _____		Opis plaćanja: Predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak	
Datum izvršenja: _____		Datum izvršenja: _____		Datum izvršenja: _____	
BIC i/ili naziv banke primatelja: _____		Primatelj (osoba): ☐ Pošta ☐ Prava ☐		Pečat korisnika PU _____	
Valuta pokrića: _____		Troškovna opcija: ☐ BEN ☐ SHA ☐ OUR ☐		Potpis korisnika PU _____	

Obr. HUB 3 -

2.6 Godišnja porezna prijava

? Jesu li umirovljenici dužni podnositi godišnju poreznu prijavu?

Umirovljenici su dužni podnositi godišnju poreznu prijavu u sljedećim slučajevima:

1. Ako istovremeno primaju mirovinu od dva ili više isplatitelja mirovina, ili ako uz mirovinu istodobno primaju i plaću.

✎ Iznimno, porezni obveznik umirovljenik nije obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu za primitke od mirovine kod dva ili više isplatitelja istodobno, **ako su ispunjeni svi ovi uvjeti:**

- a) u prošloj kalendarskoj godini zbroj isplaćenih mirovina od svih isplatitelja mirovina ne prelazi svotu ukupnog godišnjeg osobnog odbitka što se priznaje na osnovi podataka iz porezne kartice;
 - b) umirovljenik je u nadležnoj ispostavi Porezne uprave, prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, zatražio izlist porezne kartice i njezinu presliku dostavio drugim isplatiteljima mirovina (za HZMO to nije dužan učiniti, jer Porezna uprava poreznu karticu elektroničkim putem dostavlja HZMO-u), te potvrde o isplati mirovine od drugih isplatitelja;
 - c) umirovljenik u prošloj kalendarskoj godini, osim mirovine, nije imao drugih primitaka što se oporezuju porezom na dohodak od nesamostalnog rada. Umirovljenik koji ostvari dohodak izravno iz inozemstva, a koji Republika Hrvatska sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja, nije obavezan po toj osnovi podnijeti godišnju poreznu prijavu niti je obavezan iskazati taj dohodak u godišnjoj poreznoj prijavi. Ako uz dohodak za koji je obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada porezni obveznik iskaže i dohodak iz ostalih izvora obavezan je u godišnjoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, uključujući i dohodak iz inozemstva koji bi bio oporeziv da Republika Hrvatska sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne izuzima taj dohodak od oporezivanja, osim dohotka što se oporezuje u paušalnom iznosu.
2. Ako su tijekom protekle kalendarske godine osim mirovine ostvarili i dohodak od samostalne djelatnosti (obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti, slobodna zanimanja i poljoprivreda i šumarstvo) i ostale djelatnosti od kojih se **dohodak utvrđuje na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga.**

I Ti su porezni obveznici dužni u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati *samo dohodak od mirovine i dohodak od djelatnosti što se utvrđuje na osnovi podataka iz poslovnih knjiga*. Ako u poreznoj prijavi, osim dohotka od mirovine i *dohotka od djelatnosti za koji su dužni podnijeti godišnju prijavu* prikažu i neki drugi dohodak obvezni su u njoj iskazati ukupno ostvareni dohodak u protekloj kalendarskoj godini.

3. Ako su kao rezidenti Republike Hrvatske u prethodnoj kalendarskoj godini izravno iz inozemstva ostvarili dohodak kao u točkama 1. i 2., a Republika Hrvatska ima

pravo oporezivanja tog dohotka, pri čemu predujmovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni ili su plaćeni u manjem iznosu od propisanog prema odredbama Zakona o porezu na dohodak.

I Ako umirovljenik porezni obveznik nije mjesečno podnosio ID obrazac za isplate u prethodnom mjesecu, a bio je dužan, u tom slučaju uz poreznu prijavu prilaže potvrdu o ukupno isplaćenju/im mirovinama od inozemnog/ih isplatitelja i potvrdu inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o plaćenom porezu u inozemstvu, kako bi mu se prilikom obračuna godišnje obveze mogao uračunati u tuzemnu obvezu, te bankovni izvod ako je mirovinu primao putem računa kod banke u RH. Taj porezni obveznik je obavezan ispuniti i ostale zakonom propisane obveze, to jest podnijeti prijavu u RPO, popuniti, dostaviti ID obrasce i IP obrazac, te platiti i kamate zbog nepravodobnog plaćanja predujmova poreza na dohodak.

4. Ako isplatitelj mirovine ili sam porezni obveznik nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.
5. Ako Porezna uprava zatraži da naknadno plate porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

? U kojim slučajevima umirovljenici nisu dužni podnositi godišnju poreznu prijavu po osnovi primljenih mirovina?

Umirovljenici nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave ako su u prethodnoj godini primali:

1. samo mirovinu **od tuzemnog isplatitelja**;
2. samo mirovinu **od inozemnog isplatitelja**, a Republika Hrvatska prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja **nema pravo oporezivati inozemne mirovine**;
3. samo mirovinu **od inozemnog isplatitelja** a Republika Hrvatska prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja **ima pravo oporezivati inozemne mirovine, ili ako ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije u primjeni**, pod uvjetom da su po toj osnovi tijekom poreznog razdoblja (u pravilu tijekom kalendarske godine) predujmovi poreza na dohodak uplaćeni u tuzemstvu u propisanim iznosima.

➡ Kako ne bi došlo do dvostrukog oporezivanja istog dohotka umirovljenik može podnijeti godišnju poreznu prijavu ako je uplatio porez u državi iz koje se isplaćuju mirovine. U takvim slučajevima porez plaćen u inozemstvu uračunava se na propisani način i uz propisane isprave.

I Inozemni porez može se uračunati samo ako odgovara tuzemnom porezu na dohodak, i to do visine obračunanog tuzemnog poreza na inozemni dohodak. Iznosi dohotka i poreza plaćenog u inozemstvu preračunavaju se u kune primjenom srednjeg tečaja iz tečajnice Hrvatske narodne banke na dan naplate primitka, odnosno plaćanja poreza. Uz poreznu prijavu prilaže se potvrda inozemnog isplatitelja o ukupno isplaćenim mirovinama i potvrda inozemnog poreznog tijela o plaćenom porezu u inozemstvu.

✎ Umirovljenik je obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu ako osim tuzemne mirovine dobiva i mirovinu iz inozemstva, a u skladu s međunarodnim ugovorom Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja tog dohotka.

? Mogu li umirovljenici podnijeti godišnju poreznu prijavu iako to nisu obvezni učiniti?

Umirovljenici mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak;
2. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje, odnosno godišnje izravnane porezne osnovice;
3. uračunavanje poreza plaćenog u tuzemstvu;
4. drugih prava propisanih zakonima.

i U tom je slučaju umirovljenik obavezan u godišnjoj poreznoj prijavi prikazati ukupno ostvareni dohodak u protekloj kalendarskoj godini.

? Kome se i kad podnosi godišnju prijavu poreza na dohodak?

Nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu umirovljenika poreznog obveznika, i to do kraja veljače tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

✎ Umirovljenici mogu poreznu prijavu dostaviti i poštom, a mogu je popuniti i podnijeti i njihovi zakonski zastupnici i opunomoćenici.

? Po kojim se stopama obračunava porez na dohodak u godišnjoj poreznoj prijavi?

U ovoj su tablici prikazane godišnje porezne osnovice i porezne stope:

Godišnja porezna osnovica	Stopa
do 26.400,00 kn	12%
iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn (idući 79.200,00 kn)	25%
iznad 105.600,00 kn	40%

? U kojem se roku i na koji račun plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada ili općine prebivališta ili uobičajenog boravišta umirovljenika poreznog obveznika, a na slijedeći način:

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenki)

UNIVERZALNI NALOG ZA PLACANJE			
PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hitno: ☐ Valuta plaćanja: HRK Iznos: _____	
IBAN ili broj računa platitelja: _____		Model: _____ Poziv na broj platitelja: _____	
IBAN ili broj računa primatelja: HRXX1001005XXXXXXXXXX		Model: HR68 Poziv na broj primatelja: 1619-XXXXXXXXXX	
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa): Račun poreza na dohodak grada/općine _____		Sifra namjene: _____ Opis plaćanja: Pređujem poreza na dohodak i prirez poreza na dohodak po godišnjoj prijavi	
Datum izvršenja: _____		Pečat korisnika PU _____	
BIC i/ili naziv banke primatelja: _____		Potpis korisnika PU _____	
Valuta pokriva: _____		Troškovna opcija: ☐ BEN ☐ SHA ☐ OUR	

❓ Jesu li propisane prekršajne odredbe?

Zakonom o porezu na dohodak propisana je novčana kazna zbog nepodnošenja ID obrazaca i IP obrasca, i to od 2.000,00 kn do 50.000,00 kn. Ista je kazna predviđena i za neplaćanje mjesečnog pređujma poreza na dohodak, te za neplaćanje poreza po godišnjoj poreznoj prijavi.

2.7 Obveze isplatitelja mirovina

❓ Koje su obveze tuzemnih isplatitelja mirovina?

Njihove se obveze mogu podijeliti u šest skupina, i to:

1. Obveza obračuna, obustave i uplate pređujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak

Isplatitelji mirovina dužni su istodobno s isplatom mirovine obračunati, obustaviti i na propisani uplatni račun platiti pređujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada, pripadajući prirez porezu na dohodak i dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje. Iznimno, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavezan je obračunati i obustavljen pređujam poreza i prirez iz mirovina uplatiti najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za svaki mjesec. Pređujam poreza na dohodak i pripadajući prirez porezu na dohodak uplaćuje se prema gradu ili općini prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika.

2. Obveza vođenja Evidencija o dohotku od nesamostalnog rada (obrazac DNR)

Isplatitelji mirovina dužni su za svakog umirovljenika voditi Evidencije o dohotku od nesamostalnog rada (obrazac DNR), i to za svaku kalendarsku godinu. U tu se evidenciju kronološkim slijedom unose podaci važni za obračun i uplatu poreza na dohodak za isplaćene mirovine (podaci o svim isplataima mirovina i obustavljenom i uplaćenom porezu na dohodak od nesamostalnog rada i prirezu poreza na dohodak).

Ako se mirovine tijekom mjeseca isplaćuju višekratno u Evidenciju o dohotku od nesamostalnog rada unosi se svaka isplata, a na kraju mjeseca, odnosno najkasnije u roku 15 dana nakon isteka mjeseca, upisane svote se moraju zbrojiti zbog unosa mjesečnog podatka u Obrazac IP.

I Ovu evidenciju nisu dužni voditi isplatitelji mirovina koji u svojim knjigovodstvenim evidencijama osiguravaju sve propisane podatke.

3. Obveza izvješćivanja

Isplatitelji mirovina dužni su sastaviti slijedeća izvješća za obračunati, obustavljeni i uplaćeni predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prirez porezu na dohodak:

Naziv obrasca	Nadležno tijelo za primanje izvješća	Krajnji rok za podnošenje obrasca
Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac ID	Porezna uprava	do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
Izvješće o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu – Obrazac IP	Porezna uprava	do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
Specifikacija po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja – Obrazac R-Sm	REGOS (putem FINE)	prilikom svake uplate doprinosa za mirovinska osiguranja, odnosno do zadnjeg dana u mjesecu ako postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa a doprinosi nisu uplaćeni

VAŽNA NAPOMENA: od 1. siječnja 2014. godine obvezno se podnosi novi obrazac *JOPPD – Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja*. Taj će obrazac, između ostalih, zamijeniti i ove obrasce:

- Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu – Obrazac ID
- Izvješće o plaći i mirovini – Obrazac IP (neće se više podnositi Poreznoj upravi, ali će ga poslodavac morati dati svojim radnicima, a isplatitelj mirovine umirovljenicima kojima isplaćuje mirovine)
- Specifikacija po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja – Obrazac R-Sm

4. Obveze u postupku oporezivanja dohotka od nesamostalnog rada

Ako nadležna ispostava Porezne uprave na temelju dostavljenog Obrasca ID utvrdi da porez i doprinosi za obvezna osiguranja nisu pravilno obračunati i plaćeni dužna je od isplatitelja mirovine zatražiti ispravak obračuna i uplatu manje plaćenog poreza, a po potrebi dostaviti mu i pisanu obavijest s obrazloženjem i uputom da u roku tri dana od dana primitka zahtjeva izvrši ispravak obračuna i uplatu manje plaćenog doprinosa za obvezna osiguranja i poreza na dohodak od nesamostalnog rada. Isplatitelj mirovine je

dužan postupiti prema nalogu, a kad otkloni utvrđene nepravilnosti obvezan je nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti novi (ispravljeni) Obrazac ID u roku tri dana od izvršenog ispravka.

5. Obveza naknadne uplate ili povrata poreza na dohodak

Isplatiatelj mirovine ima obvezu pri idućim isplata mirovine:

- a) naknadno obustaviti i uplatiti manje obustavljeni i plaćeni porez ako utvrdi da porez nije obračunavao na propisani način,
- b) vratiti umirovljeniku više obustavljeni i uplaćeni porez ako mu umirovljenik predoči poreznu karticu (Obrazac PK) s promjenama faktora osobnog odbitka ili promjeni adrese prebivališta ili uobičajenog boravišta, a koje nisu bile poznate u trenutku prijašnjih isplata.

6. Obveza čuvanja porezne kartice (Obrasca PK)

✎ Porezna uprava pri umirovljenju poreznog obveznika podatke iz Obrasca PK elektroničkim putem dostavlja Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, čija je obveza čuvati poreznu karticu.

2.8 Obveze umirovljenika poreznog obveznika koji mirovinu prima izravno u inozemstvu ili iz inozemstva, a Republika Hrvatska ima pravo oporezivati dohodak od mirovine

? Koje su obveze umirovljenika poreznih obveznika koji mirovinu primaju izravno iz inozemstva, ili im se mirovina isplaćuje u inozemstvu, a Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine?

Njihove se obveze mogu podijeliti u 7 skupina, i to:

1. Obveza prijave u registar poreznih obveznika

Svi umirovljenici rezidenti koji mirovine primaju izravno iz inozemstva, ili im se izravno isplaćuje u inozemstvu, obvezni su u roku 8 dana od dana primitka mirovine iz inozemstva prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave koja je nadležna prema njihovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu

2. Obveza obračuna i uplate predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak

Porezni obveznici umirovljenici rezidenti dužni su u roku 8 dana od primitka mirovine iz inozemstva, ili nakon isplate mirovine u inozemstvu (a Republika Hrvatska ima pravo oporezivati dohodak od mirovine), obračunati i na propisani uplatni račun uplatiti predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada i pripadajući prirez porezu na dohodak. Predujam poreza na dohodak i pripadajući prirez porezu na dohodak uplaćuje se prema gradu ili općini prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika (vidi

poglavlje 2.5)

Umirovljenik porezni obveznik rezident koji prima mirovine iz inozemstva, ili ih neposredno prima u inozemstvu, a kojemu je Porezna uprava ispostavila rješenje o plaćanju mjesečnih predujmova poreza na dohodak obavezan je predujam poreza na dohodak uplatiti do kraja mjeseca za tekući mjesec. Ako je mjesečni predujam manji od 100,00 kn tada ga je dužan platiti do posljednjeg dana svakog tromjesečja.

3. Obveza izvješćivanja

Umirovljenici koji mirovinu primaju izravno iz inozemstva, ili im se mirovina isplaćuje u inozemstvu, a Republika Hrvatska ima pravo oporezivati mirovine, dužni su sastaviti sljedeća izvješća za obračunani i uplaćeni predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prirez porezu na dohodak:

Naziv obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – obrazac ID	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
Izvješće o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu – Obrazac IP	Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu

VAŽNA NAPOMENA: od 1. siječnja 2014. godine obvezno se podnosi novi obrazac *JOPPD – Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja*. Taj će obrazac, između ostalih, zamijeniti i ove obrasce:

- Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu – Obrazac ID
- Izvješće o plaći i mirovini – Obrazac IP

Umirovljenici koji će u 2014. godini imati obvezu podnošenja JOPPD obrasca podnositi će ga u roku 8 dana od dana isplate mirovine.

Umirovljenik porezni obveznik koji prima mirovine u inozemstvu ili iz inozemstva, a kojemu je Porezna uprava ispostavila rješenje o plaćanju predujmova poreza na dohodak **nema obvezu podnošenja mjesečnog izvješća na obrascu ID po svakoj isplaćenju mirovini, niti IP Obrasca.**

Ako umirovljenik prima inozemnu mirovinu **mjesečno do 3.400,00 kuna, ili do visine osobnog odbitka, također nema obvezu podnošenja mjesečnog izvješća na obrascu ID, niti IP Obrasca**, a pod uvjetom:

- da ima poreznu karticu (ili njezinu presliku ako je original dao tuzemnom isplatitelju mirovine, s time da ukupna mirovina – tuzemna i inozemna – nije veća od njegovog osobnog odbitka);
- da je osobni odbitak što ga može koristiti pri obračunu predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine veći ili jednak od inozemne mirovine po osnovi koje ima pravo na osobni odbitak i

- da je u uz prijavu u registar poreznih obveznika priložio vjerodostojne isprave (rješenje ili potvrdu o mirovini, bankovni izvod za račun na koji je izvršena uplata mirovine i drugo).

4. Obveza naknadne uplate ili povrata poreza na dohodak

Umirovljenik porezni obveznik koji prima mirovine u inozemstvu ili iz inozemstva ima obvezu pri idućim isplatazama mirovine naknadno obračunati i uplatiti manje obustavljeni i plaćeni porez ako utvrdi da porez nije obračunavao na propisani način

5. Obveze u postupku oporezivanja dohotka od nesamostalnog rada

Ako nadležna ispostava Porezne uprave na temelju dostavljenog Obrasca ID utvrdi da porez nije pravilno obračunat i plaćen dužna je od umirovljenika poreznog obveznika zatražiti ispravak obračuna i uplatu manje plaćenog poreza, a po potrebi dostaviti mu i pisanu obavijest s obrazloženjem i uputom da u roku 3 dana od dana primitka zahtjeva ispravi obračun i uplatu manje plaćenog poreza na dohodak od nesamostalnog rada. Umirovljenik je dužan postupiti prema nalogu, a kad otkloni utvrđene nepravilnosti obvezan je nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti novi (ispravljeni) Obrazac ID u roku 3 dana od izvršenog ispravka.

6. Obveza čuvanja porezne kartice (vidi poglavlje 2.3)

7. Obveza podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak (vidi poglavlje 2.6)

3. Prirez porezu na dohodak

? Tko je obveznik prireza porezu na dohodak?

Umirovljenik obveznik poreza na dohodak ako je u gradu ili općini njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom.

? Tko i kad obračunava, obustavlja i uplaćuje prirez?

1. Tuzemni isplatelj mirovine dužan je obračunati, obustaviti i uplatiti prirez porezu na dohodak istodobno kad umirovljeniku obračunava i isplaćuje mirovinu, odnosno HZMO do kraja mjeseca kad obračunava i uplaćuje porez na dohodak.
2. Umirovljenik koji mirovinu prima izravno iz inozemstva, ili mu se isplaćuje u inozemstvu, a Republika Hrvatska ima pravo mirovinu oporezivati, dužan je obračunati i uplatiti prirez porezu na dohodak istodobno kad obračunava i uplaćuje porez na dohodak.

? Kako se izračunava prirez porezu na dohodak?

Tako da se utvrđena svota poreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prireza.

? Kolike su stope prireza porezu na dohodak?

Općina, odnosno grad mogu obveznicima poreza na dohodak sa svoga područja pro-

pisati plaćanje prireza porezu na dohodak prema sljedećim stopama:

1. općina po stopi do 10%,
2. grad ispod 30.000 stanovnika po stopi do 12%,
3. grad iznad 30.000 stanovnika po stopi do 15%,
4. Grad Zagreb po stopi do 30%.

Propisane stope prireza po gradovima i općinama prikazane su u ovoj tablici:

Andrijaševci	8%	Bukovlje	5%	Dubrovačko primorje	8%
Antunovac	5%	Cerna	5%	Dubrovnik	10%
Bale	1%	Cernik	10%	Duga Resa	5%
Barban	5%	Cerovlje	2%	Dugo Selo	9%
Bedenica	3%	Cestica	10%	Dugopolje	8%
Bednja	10%	Cista Provo	3%	Dvor	5%
Belica	1%	Civljane	5%	Đakovo	10%
Beli Manastir	1%	Crikvenica	10%	Đurđenovac	8%
Belišće	10%	Čabar	5%	Erdut	1%
Benkovac	5%	Čaglin	5%	Ervenik	3%
Beretinec	7%	Čakovec	10%	Farkaševac	3%
Bilice	10%	Čazma	10%	Fažana	3%
Bilje	5%	Čeminac	3%	Feričanci	10%
Biskupija	4%	Čepin	10%	Fužine	5%
Bistra	10%	Darda	5%	Garčin	10%
Bizovac	3%	Davor	10%	Garešnica	10%
Bjelovar	12%	Delnice	5%	Gornji Bogičevci	5%
Blato	10%	Dežanovac	5%	Gornji Knežinec	10%
Bol	10%	Dicmo	8%	Gospić	10%
Borovo	10%	Donja Voća	10%	Gračac	7%
Bošnjaci	5%	Donji Andrijevi	8%	Gračišće	5%
Brckovljani	3%	Donji Lapac	5%	Gradec	5%
Brdovec	10%	Donji Martijanec	5%	Grubišno polje	10%
Brela	5%	Donji Miholjac	8%	Hrašćina	5%
Brestovac	5%	Dragalić	10%	Hrvace	10%
Breznica	10%	Draž	2%	Hrvatska Kostajnica	4%
Breznički Hum	3%	Drenovci	5%	Ilok	5%
Brinje	10%	Drniš	5%	Imotski	12%
Brodski Stupnik	10%	Dubrava	6%	Ivanec	10%
Buje	6%	Dubravica	7%	Ivanić Grad	6%

Ivankovo	10%
Jagodnjak	3%
Jakovlje	5%
Jakšić	5%
Jastrebarsko	9%
Jelsa	10%
Kamanje	10%
Kanfanar	2%
Kapela	8%
Kaptol	10%
Karlovac	12%
Karojba	5%
Kaštela	12%
Kaštelir-Labinci	5%
Kijevo	5%
Kistanje	3%
Klanjec	12%
Klenovnik	7%
Klinča Sela	10%
Kloštar Ivanić	2%
Kneževi Vinogradi	5%
Knin	10%
Konavle	7,5%
Končanica	5%
Konjšćina	5%
Korčula	6%
Kraljevica	5%
Krašić	6%
Krvarsko	5%
Križ	2%
Križevci	10%
Krnjak	8%
Kutina	12%
Labin	6%
Lanišće	1%
Lastovo	3%

Lepoglava	8%
Lipovljani	6%
Lišane Ostrovičke	6%
Ližnjan	5%
Lokvičići	7%
Lovas	5%
Lovinac	3%
Ludbreg	8%
Luka	5%
Lukač	8%
Lumbarda	5%
Lupoglav	1%
Ljubešćica	10%
Magadenovac	2%
Majur	5%
Makarska	10%
Mali Bukovec	5%
Marčana	5%
Marija Gorica	10%
Marijanci	5%
Markušica	5%
Maruševac	5%
Medulin	5%
Metković	10%
Milna	2%
Mljet	10%
Motovun	1%
Mrkopalj	5%
Muč	7%
Murter	6%
Našice	8%
Negoslavci	5%
Nova Gradiška	12%
Nova Kapela	10%
Novi Marof	10%
Novi Vinodolski	7%

Novska	10%
Nuštar	6%
Omiš	8%
Opatija	7,5%
Opuzen	10%
Orle	5%
Osijek	13%
Otočac	9%
Otok (Sinj)	10%
Otok (Vinkovci)	10%
Ozalj	12%
Pazin	5%
Petlovac	5%
Petrijanec	5%
Petrijevci	5%
Petrinja	10%
Pićan	2%
Pirovac	6%
Pisarovina	3%
Pleternica	10%
Plitvička jezera	5%
Podbablje	6%
Podcrkavlje	5%
Podgora	10%
Podstrana	8%
Podgorač	5%
Pokupsko	5%
Polača	10%
Popovac	3%
Popovača	6%
Požega	10%
Pregrada	10%
Preseka	3%
Primošten	10%
Proložac	5%
Promina	5%

Pučišća	5%
Pula	7,5%
Pušća	10%
Rakovec	3%
Rakovica	8%
Raša	6%
Ravna Gora	7,5%
Rešetari	10%
Ribnik	5%
Rijeka	12%
Rovinj	6%
Rugvica	6%
Runovići	6%
Ružić	5%
Sibinj	10%
Sinj	8%
Sisak	10%
Skradin	5%
Slatina	6%
Slavonski Brod	12%
Slunj	5%
Solin	10%
Split	10%
Sračinec	5%
Stara Gradiška	5%
Stari Mikanovci	10%
Staro Petrovo Selo	10%
Stupnik	6%
Sutivan	10%
Sveta Nedelja (Samobor)	6%

Sveta Nedelja (Labin)	3%
Sveti Đurđ	5%
Sveti Ivan Zelina	12%
Sveti Lovreč	1%
Sveti Petar u Šumi	7%
Svetvinčenat	5%
Šibenik	10%
Špišić Bukovica	9%
Štitar	10%
Tinjan	5%
Tisno	9%
Tordinci	5%
Tribunj	6%
Trnovec Bartolovečki	3%
Trogir	8%
Trpanj	10%
Tučepi	10%
Udbina	5%
Umag	6%
Unešić	5%
Valpovo	8%
Varaždin	10%
Varaždinske Toplice	10%
Vela Luka	9%
Velika Gorica	12%
Velika Kopanica	7%
Veliki Bukovec	5%
Veliko Trgovišće	7,5%
Vidovec	10%
Vinica	5%

Vinkovci	13%
Virovitica	10%
Vis	3%
Visoko	10%
Višnjan	5%
Vižinada	3%
Vodice	6%
Vodnjan	5%
Vojnić	7,5%
Vrbanja	5%
Vrbje	3%
Vrbovec	12%
Vrbovsko	6%
Vrgorac	10%
Vrhovine	5%
Vrlika	7%
Zadar	12%
Zadvarje	1%
Zagreb	18%
Zagvozd	6%
Zaprešić	12%
Zlatar	10%
Zlatar Bistrica	5%
Zmijavci	8%
Žakanje	5%
Žminj	5%
Žumberak	3%
Župa dubrovačka	10%
Županja	12%

? Na koje se račune prirez uplaćuje?

Na iste račune na koje se uplaćuje porez na dohodak (vidi poglavlja 2.5 i 2.6).

4. Obvezni doprinosi

? Koje se doprinose obračunava i plaća po osnovi mirovina što ih tuzemni nositelji mirovinskog osiguranja isplaćuju umirovljenicima?

Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje, i to kao što je prikazano u ovoj tablici:

NAZIV OSIGURANIKA	OBVEZNIK OBRAČUNAVANJA DOPRINOSA	OBVEZNIK PLAĆANJA DOPRINOSA	VRSTE DOPRINOSA I OBRAČUNSKKE STOPE	OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA	ROK ZA UPLATU DOPRINOSA
Osiguranik korisnik mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju RH čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće (za 2013. godinu do 5.464,00 kn)	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)	državni proračun	dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje – 1%	zbrojeni iznos mjesečnih mirovina što se isplaćuju svim osiguranicima čija je mjesečna mirovina niža od prosječne neto plaće	do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je isplaćena mirovina
Osiguranik korisnik mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju RH kojemu je mjesečni iznos mirovine viši od prosječne neto plaće (za 2013. godinu viši od 5.464,00 kn)	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)	HZMO (sušteže prilikom isplate mirovine i plaća u ime osiguranika)	dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje – 3%	svota mirovine	do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je isplaćena mirovina
Osiguranik korisnik mirovine prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće (2013. godinu do 5.464,00 kn)	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)	državni proračun	dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje – 1%	zbrojeni iznos mjesečnih mirovina što se isplaćuju svim osiguranicima čija je mjesečna mirovina niža od prosječne neto plaće	do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je mirovina isplaćena

Osiguranik korisnik mirovine prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće (2013. godinu viši od 5.464,00 kn)	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)	državni proračun	dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje – 3%	zbrojeni iznos mjesečnih mirovina što se isplaćuju svim osiguranicima čija je mjesečna mirovina viša od prosječne neto plaće	do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je mirovina isplaćena
Osiguranik korisnik mirovine invalidske mirovine prema propisima o mirovinskom osiguranju RH zbog profesionalne nesposobnosti za rad	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)	državni proračun	doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% (za osiguranika tog osiguranja)	prosječna plaća (za 2013. godinu je 7.867,00 kn), a razmjerno ostvarenom stažu	do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec
Umirovljenik osiguranik po osnovi isplaćene mirovine ili invalidnine iz inozemstva ili u inozemstvu ako nije zdravstveno osiguran u tuzemstvu niti u inozemstvu	Porezna uprava izdaje rješenje prema podacima HZZO-a	umirovljenik osiguranik	doprinos za zdravstveno osiguranje – 13%	svota mirovine ili invalidnine, ali ne manje od najniže mjesečne osnove (za 2013. godinu 2.753,45 kn), a najviše do prosječne plaće (za 2013. godinu 7.867,00 kn)	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

? Kako treba postupiti umirovljenik koji iz inozemstva ili u inozemstvu prima mirovinu, a u Republici Hrvatskoj nije zdravstveno osiguran niti po jednoj osnovi?

Ako međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drugačije određeno, te ako je umirovljenikovo prebivalište u Republici Hrvatskoj, ili mu je u njoj odobren stalni boravak, a u Republici Hrvatskoj nije zdravstveno osiguran niti po jednoj osnovi, tada status osiguranika obveznog zdravstvenog osiguranja stječe prijavom Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (HZZO). Umirovljeniku se utvrđuje status osiguranika, odnosno početak osiguranja. Nakon toga umirovljenik stječe prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, ali i obvezu plaćanja doprinosa.

HZZO dostavlja Poreznoj upravi podatke, a Porezna uprava umirovljeniku rješenjem određuje početak obveze doprinosa za zdravstveno osiguranje, kao i mjesečnu obvezu plaćanja doprinosa.

I Rješenje, kojim se određuje obvezu plaćanja doprinosa i svotu mjesečne obveze donosi se na početku godine za svaku godinu, a na snazi je za tu godinu, odnosno do prestanka osiguranja, promjene statusa osiguranja, ili sličnog događaja.

? Na koji se račun uplaćuje doprinos za zdravstveno osiguranje?

Na račun proračuna Republike Hrvatske, i to ovako:

■ Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj uplatitelja (11 znamenki)

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE			
PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hitno: ☐	Valuta plaćanja: HRK
		Iznos:	
		IBAN ili broj računa platitelja:	
		Model:	Poziv na broj platitelja:
IBAN ili broj računa primatelja: HR1210010051863000160			
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):		Model: HR68	Poziv na broj primatelja: 8478-XXXXXXXXXXXX
Državni proračun Republike Hrvatske		Šifra namjene:	Opis plaćanja: Doprinos za zdravstveno osiguranje
		Datum izvršenja:	
BIC i/ili naziv banke primatelja:		Pečat korisnika PU	
Primateelj (osoba): ☐		Potpis korisnika PU	
Fizička osoba: ☐			
Pravna osoba: ☐			
Valuta pokriva:		Troškovna opcija: ☐	
		BEN ☐ SHA ☐ OUR ☐	

Obr. HUB 3 -

5. PRIMJERI OBRAČUNAVANJA OBVEZNIH DOPRINOSA, POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK

5.1 Primjeri obračunavanja doprinosa, predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prireza porezu na dohodak

Primjer 1. – mirovina je niža od prosječne neto plaće

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u svibnju 2013. godine isplaćuje umirovljeniku mirovinu za travanj 2013. godine u svoti od 3.350,00 kn. Umirovljenik ne plaća porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, jer se umirovljenicima priznaje mjesečni osobni odbitak u visini mirovine, a najviše 3.400,00 kn.

S obzirom da je isplaćena mirovina niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana svibnja 2013. godine na teret državnog proračuna obračunati 33,50 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje ($3.350,00 \text{ kn} \times 1\%$).

Primjer 2. – mirovina je viša od prosječne neto plaće

Umirovljenici s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza porezu na dohodak 10% Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje u svibnju 2013. godine mirovinu za travanj 2013. godine u svoti od 4.576,00 kn. Umirovljenica nije invalid i nema uzdržavane članove.

Mjesečni osobni odbitak umirovljenika priznaje se najviše do 3.400,00 kn, te je umirovljenica s te osnove obveznica poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak na razliku između svote mirovine i mjesečnog osobnog odbitka ($4.576,00 \text{ kn} - 3.400,00 \text{ kn} = 1.176,00 \text{ kn}$).

Isplaćena mirovina je niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) tako da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana u svibnju 2013. godine na teret državnog proračuna obračunati 45,76 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje ($4.576,00 \text{ kn} \times 1\%$).

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obračunava, obustavlja i uplaćuje, obvezni doprinos, predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak. Obračun se obavlja ovako:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Ukupni primitak (svota mirovine)	4.576,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na ukupni mjesečni primitak po stopi 3% ako je mirovina veća od prosječne neto plaće, za 2013. godinu je 5.464,00 kn (r.br. 1 x 3%)	0,00

3	Dohodak (r.br. 1 – r.br. 2)	4.576,00
4	Osobni odbitak umirovljenika	3.400,00
5	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	0,00
6	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	0,00
7	Osobni odbitak (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	3.400,00
8	Porezna osnovica (r.br. 3 – r.br. 7)	1.176,00
9	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	1.176,00
10	Porez po stopi od 12% (r.br. 9 x 12%)	141,12
11	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	0,00
12	Porez po stopi od 25% (r.br.11 x 25%)	0,00
13	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	0,00
14	Porez po stopi od 40% (r.br.13 x 40%)	0,00
15	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 10 + r.br. 12 + r.br. 14)	141,12
16	Umanjenje za postotak invalidnosti – HRVI (r.br.15 x postotak invalidnosti)	0,00
17	Ukupna obveza poreza nakon umanjenja za invalidnost (r.br. 15 – r.br. 16)	141,12
18	Prerez porezu na dohodak (r.br. 17 x stopa prireza)	14,11
19	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 17 + r.br. 18)	155,23
20	Neto mirovina (r.br 3 – r.br. 19)	4.420,77
21	Obveza HZMO-a – dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (r. br. 1 x 1%)	45,76

Primjer 3. – mirovina je viša od prosječne neto plaće, umirovljenik uzdržava suprugu
 Umirovljeniku s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza porezu na dohodak 10% Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje u svibnju 2013. godine mirovinu za travanj 2013. godine u svoti od 7.790,00 kn. Umirovljenik uzdržava suprugu (faktor osobnog odbitka 0,5).

Umirovljenik je obveznik dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje jer mu je mirovina viša od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn). Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu na teret osiguranika obračunati i obustaviti 233,70 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje (7.790,00 kn x 3%), i uplatiti ga do zadnjega dana u mjesecu u kojemu je mirovina isplaćena.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obračunava, obustavlja i uplaćuje obvezni doprinos, predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak. Obračun se obavlja ovako:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Ukupni primitak (svota mirovine)	7.790,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na ukupni mjesečni primitak po stopi 3% ako je mirovina veća od prosječne neto plaće, za 2013. godinu je 5.464,00 kn (r.br. 1 x 3%)	233,70
3	Dohodak (r.br. 1 - r.br. 2)	7.556,30
4	Osobni odbitak	3.400,00
5	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	1.100,00
6	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	0,00
7	Osobni odbitak (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	4.500,00
8	Porezna osnovica (r.br. 3 - r.br. 7)	3.056,30
9	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	2.200,00
10	Porez po stopi od 12% (r.br. 9 x 12%)	264,00
11	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	856,30
12	Porez po stopi od 25% (r.br.11 x 25%)	214,08
13	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	0,00
14	Porez po stopi od 40% (r.br.13 x 40%)	0,00
15	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 10 + r.br. 12 + r.br. 14)	478,08
16	Umanjenje za postotak invalidnosti - HRVI (r.br.15 x postotak invalidnosti)	0,00
17	Ukupna obveza poreza nakon umanjjenja za invalidnost (r.br. 15 - r.br. 16)	478,08
18	Prizez porezu na dohodak (r.br. 17 x stopa prireza)	47,81
19	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 17 + r.br. 18)	525,88
20	Neto mirovina (r.br 3 - r.br. 19)	7.030,42

Primjeri 4. – 6. – hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u svibnju 2013. godine isplaćuje mirovine umirovljenicima prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Obračun mirovina obavlja se ovako:

R. br.	OPIS	Umirovljenik - stopa prireza 10%	Umirovljenik HRVI 30% s- stopa prireza 10%	Umirovljenik član obitelji - stopa prireza 10%
1	Ukupni primitak (svota mirovine) = dohodak	2.937,00	4.977,00	6.723,00
2	Osobni odbitak	2.937,00	3.400,00	3.400,00
3	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	0,00	0,00	0,00
4	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	0,00	660,00	0,00
5	Osobni odbitak (r.br. 2 + r.br. 3 + r.br. 4)	2.937,00	4.060,00	3.400,00
6	Porezna osnovica (r.br. 2 - r.br. 5)	0,00	917,00	3.323,00
7	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	0,00	917,00	2.200,00
8	Porez po stopi od 12% (r.br. 7 x 12%)	0,00	110,04	264,00
9	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	0,00	0,00	1.123,00
10	Porez po stopi od 25% (r.br. 9 x 25%)	0,00	0,00	280,75
11	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	0,00	0,00	0,00
12	Porez po stopi od 40% (r.br. 11 x 40%)	0,00	0,00	0,00
13	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 8 + r.br. 10 + r.br. 12)	0,00	110,04	544,75
14	Umanjenje za postotak invalidnosti - HRVI (r.br.13 x postotak invalidnosti)	0,00	33,01	0,00
15	Ukupna obveza poreza nakon umanjenja za invalidnost (r.br. 13 - r.br. 14)	0,00	77,03	544,75
16	Prirez porezu na dohodak (r.br. 15 x stopa prireza)	0,00	7,70	54,48
17	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 15 + r.br. 16)	0,00	84,73	599,23
18	Neto mirovina (r.br 1 - r.br. 17)	2.937,00	4.892,27	6.123,78
19	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na teret državnog proračuna na ukupni mjesečni primitak po stopi 1% ako je mirovina manja od prosječne neto plaće (r.br. 1 x 1%)	29,37	49,77	---
20	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na teret državnog proračuna na ukupni mjesečni primitak po stopi 3% ako je mirovina veća od prosječne neto plaće (r.br. 1 x 3%)	---	---	201,69

Primjer 7. – umirovljenik istodobno prima mirovine od dva isplatitelja – ukupni mjesečni primici od mirovina manji su od osobnog odbitka

Umirovljenik s prebivalištem u Sisku (stopa prireza porezu na dohodak je 10%) tijekom 2013. godine prima mirovine od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) i isplatitelja mirovine po osnovi „II. stupa“. U svibnju mu HZMO isplaćuje mirovinu u ukupnom iznosu od 2.700,00 kn, a mirovinsko osiguravajuće društvo, isplatitelj mirovine po osnovi „II. stupa“, isplaćuje ukupno 447,00 kn. Njegov mjesečni osobni odbitak je 3.400,00 kn.

Nakon umirovljenja Porezna uprava je njegovu poreznu karticu elektroničkim putem dostavila HZMO-u, tako mu HZMO isplaćuje mirovine u kojima je uzet u obzir njegov osobni odbitak, odnosno ne obračunava i ne obustavlja porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

S obzirom da je isplaćena mirovina niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana svibnja 2013. godine na teret državnog proračuna obračunati 27,00 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje (2.700,00 kn x 1%).

Isplatitelj mirovina po osnovi „II. stupa“ prilikom obračuna mirovina obračunava i obustavlja porez na dohodak i prirez porezu na dohodak na ovaj način:

Ukupni primitak (bruto mirovina)	447,00
Dohodak = Porezna osnovica	447,00
Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	447,00
Porez po stopi od 12%	53,64
Prirez porezu na dohodak	5,36
Mjesečna obveza poreza i prireza	59,00
Neto mirovina	388,00

Umirovljenik je 7. lipnja 2013. godine u nadležnoj ispostavi Porezne uprave Sisak zatražio izlist porezne kartice. Njezinu presliku je odmah nakon toga dostavio isplatitelju mirovina po osnovi „II. stupa“, kao i odrezak isplaćene mirovine HZMO-a za svibanj 2013. godine.

Od srpnja 2013. godine isplatitelj mirovina po osnovi „II. stupa“ isplaćuje mu mirovine u kojima je uzet u obzir njegov osobni odbitak, te mu ne usteže porez na dohodak i pripadajući prirez porezu na dohodak.

Umirovljenik u veljači 2014. godine podnosi prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu kako bi ostvario pravo na povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, odnosno svote poreza i prireza što mu je isplatitelj mirovina po osnovi „II. stupa“ obračunao i obustavio prilikom isplata mirovina u razdoblju siječanj – lipanj 2013. godine (59,00 kn x 6).

Primjer 8. – umirovljenik istodobno prima mirovine od dva isplatitelja – ukupni mjesečni primici od mirovina veći su od osobnog odbitka

Umirovljenik tijekom 2013. godine prima mirovine od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) i isplatitelja mirovine po osnovi „II. stupa“, odnosno mjesečno 3.200,00 kn i 549,00 kn. Njegov mjesečni osobni odbitak je 3.400,00 kn.

Nakon umirovljenja Porezna uprava je njegovu poreznu karticu elektroničkim putem dostavila HZMO-u, tako mu HZMO isplaćuju mirovine u kojima je uzet u obzir njegov osobni odbitak, odnosno ne obračunava i ne obustavlja porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

S obzirom da je isplaćena mirovina niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana u mjesecu na teret državnog proračuna obračunati 32,00 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje (3.200,00 kn x 1%).

Isplatitelj mirovina po osnovi „II. stupa“ prilikom obračuna mirovina svaki mjesec obračunava i obustavlja porez na dohodak i prirez porezu na dohodak na ukupnu svotu mirovine (549,00 kn).

Umirovljenik je 12. lipnja 2013. godine u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu zatražio izlist porezne kartice. Njezinu presliku je odmah nakon toga dostavio isplatitelju mirovina po osnovi „II. stupa“, kao i odrezak banke za svibanj 2013. godine (isplatitelj je HZMO).

U mirovinskom osiguravajućem društvu isplatitelju mirovina po osnovi „II. stupa“ umirovljeniku su objasnili da kod njih tijekom godine ne može koristiti neiskorišteni dio osobnog odbitka zato jer je zbroj njegovih mjesečnih mirovina (3.749,00 kn) veći od njegovog mjesečnog osobnog odbitka (3.400,00 kn).

I Po osnovi isplaćenih mirovina umirovljenik ima obvezu podnošenja prijave poreza na dohodak za 2013. godinu.

Primjer 9. – primitak tuzemne i inozemne mirovine (Republika Hrvatska u ovom slučaju nema pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i inozemnu mirovinu iz SR Njemačke *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja*.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u lipnju 2013. godine isplaćuje mu mjesečnu mirovinu u svoti od 2.790,00 kn. Budući da je mirovina manja od 3.400,00 kn Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje iz mirovine nema obvezu obračunavanja, obustavljanja i plaćanja predjuma poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

Isplaćena mirovina je niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) tako da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana u mjesecu na teret državnog proračuna obračunati 27,90 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje (2.790,00 kn x 1%).

Umirovljenik također u lipnju 2013. godine prima mirovinu iz SR Njemačke *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja*. Mjesečni primitak je 7.928,00 kn. Republika Hrvatska je zaključila ugovor sa SR Njemačkom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u

skladu s odredbama ugovora Republika Hrvatska nema pravo oporezivanja mirovina ako se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja SR Njemačke.

I U slučaju dvojbi u svezi plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje za tumačenje međudržavnih ugovora nadležan je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Umirovljenik se u ožujku 2012. godine u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu prijavio u registar poreznih obveznika, i to odmah nakon primitka prve inozemne mirovine što mu je isplaćena nakon stupanja na snagu odredbi Zakona o porezu na dohodak kojima je takva obveza propisana.

I Po osnovi isplaćenih mirovina umirovljenik nema obvezu podnošenja prijave poreza na dohodak za 2013. godinu, a pod uvjetom da nije obveznik podnošenja godišnje porezne prijave po osnovi drugih izvora dohotka za koje se godišnja prijava mora obvezno podnijeti.

Primjer 10. – primitak tuzemne i inozemne mirovine (Republika Hrvatska u ovom slučaju ima pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik s prebivalištem u Zagrebu (stopa prireza porezu na dohodak je 18%) u 2013. godini prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i inozemnu mirovinu iz Velike Britanije *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja*.

Mjesečni primitak od tuzemne mirovine u ožujku 2013. godine je 4.978,00 kn. Isplaćena mirovina je niža od prosječne neto plaće (za 2013. godinu 5.464,00 kn) tako da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ima obvezu do posljednjeg dana ožujku 2013. godine na teret državnog proračuna obračunati 49,78 kn na ime dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje (4.978,00 kn x 1%).

S obzirom da je mirovina viša od 3.400,00 kn Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje iz mirovine obračunava, obustavlja i uplaćuje obvezni doprinos, predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak. Obračun se obavlja na slijedeći način:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Ukupni primitak (svota mirovine)	4.978,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na ukupni mjesečni primitak po stopi 3% ako je mirovina veća od prosječne neto plaće, za 2013. godinu je 5.464,00 kn (r.br. 1 x 3%)	0,00
3	Dohodak (r.br. 1 - r.br. 2)	4.978,00
4	Osobni odbitak	3.400,00
5	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	0,00
6	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	0,00
7	Osobni odbitak (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	3.400,00
8	Porezna osnovica (r.br. 3 - r.br. 7)	1.578,00
9	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	1.578,00

10	Porez po stopi od 12% (r.br. 9 x 12%)	189,36
11	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	0,00
12	Porez po stopi od 25% (r.br.11 x 25%)	0,00
13	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	0,00
14	Porez po stopi od 40% (r.br.13 x 40%)	0,00
15	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 10 + r.br. 12 + r.br. 14)	189,36
16	Umanjenje za postotak invalidnosti – HRVI (r.br.15 x postotak invalidnosti)	0,00
17	Ukupna obveza poreza nakon umanjena za invalidnost (r.br. 15 – r.br. 16)	189,36
18	Prerez porezu na dohodak (r.br. 17 x stopa prireza)	34,08
19	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 17 + r.br. 18)	223,44
20	Neto mirovina (r.br 3 – r.br. 19)	4.754,56
21	Obveza HZMO-a – dodatni doprinosi za zdravstveno osiguranje (r. br. 1 x 1%)	49,78

Umirovljenik prima inozemnu mirovinu iz Velike Britanije *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja*.

Republika Hrvatska je zaključila ugovor s Velikom Britanijom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u skladu s odredbama ugovora Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja mirovina ako se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja Velike Britanije. Mjesečni primitak u ožujku 2013. godine je 10.247,00 kn, preračunato po srednjem tečaju HNB na dan primitka mirovine.

- Umirovljenik ima obvezu u roku 8 dana od dana kad je primio prvu mirovinu iz inozemstva (ili u inozemstvu) prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave koja je nadležna prema njegovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.
- Umirovljenik je također obavezan u roku 8 dana od dana primitka mirovine obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak i prerez porezu na dohodak. Prilikom obračuna predujma nema pravo koristiti osobni odbitak, jer je već iskorišten prilikom isplate tuzemne mirovine.
- Umirovljenik je dužan do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti popunjeni obrazac ID – Izvješće o primicima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja za ožujak 2013.. godine

Umirovljenik je dužan obračun ovako obaviti:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Ukupni primitak (svota mirovine)	10.247,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje	---
3	Dohodak (r.br. 1 – r.br. 2)	10.247,00
4	Osobni odbitak	---
5	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	---
6	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	---
7	Osobni odbitak (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	---
8	Porezna osnovica (r.br. 3 – r.br. 7)	10.247,00
9	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	2.200,00
10	Porez po stopi od 12% (r.br. 9 x 12%)	264,00
11	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	6.600,00
12	Porez po stopi od 25% (r.br.11 x 25%)	1.650,00
13	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	1.447,00
14	Porez po stopi od 40% (r.br.13 x 40%)	578,80
15	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 10 + r.br. 12 + r.br. 14)	2.492,80
16	Umanjenje za postotak invalidnosti – HRVI (r.br.15 x postotak invalidnosti)	0,00
17	Ukupna obveza poreza nakon umanjivanja za invalidnost (r.br. 15 – r.br. 16)	2.492,80
18	Prirez porezu na dohodak (r.br. 17 x stopa prireza)	448,70
19	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 17 + r.br. 18)	2.941,50
20	Neto mirovina (r.br 3 – r.br. 19)	7.305,50

i Umirovljenik može od nadležne ispostave Porezne uprave zatražiti da HZMO prilikom obračuna predujma poreza na dohodak ne umanjuje za osobni odbitak, jer on to želi učiniti prilikom obračuna predujma poreza iz primitka od inozemne mirovine, te će u nadležnoj ispostavi Porezne uprave zatražiti poreznu karticu.

Umirovljenik ima obvezu:

- do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti popunjeni obrazac ID – Izvješće o primicima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja za ožujak 2013. godine;
- do 31. siječnja 2014. godinu nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti popunjeni obrazac IP (izvješće o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu);
- podnijeti prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu.

VAŽNA NAPOMENA: porezni obveznici koji u jednakim mjesečnim svotama primaju mirovine iz inozemstva ili u inozemstvu mogu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu zatražiti da im se omogući plaćanje predjuma poreza na dohodak prema rješenju. Nakon što im nadležna ispostava dostavi rješenje obvezni su mjesečni predjumi poreza na dohodak uplatiti do kraja mjeseca za tekući mjesec. Ako je mjesečni predjumi manji od 100,00 kn tada su ga dužni platiti do kraja svakog tromjesečja.

U takvim slučajevima ti porezni obveznici nemaju obvezu podnošenja mjesečnog izvješća o isplaćenju mirovini (na Obrascu ID), kao i ako im je mjesečna inozemna mirovina do 3.400,00 kuna ako su ispunili propisane uvjete, i to:

- posjeduju poreznu karticu (ili njezinu presliku ako je original dao tuzemnom isplatiocu mirovine) i
- osobni odbitak što se može koristiti pri obračunu predjuma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine veći je ili jednak od inozemne mirovine po osnovi koje imaju pravo na osobni odbitak i
- uz prijavu u registar poreznih obveznika priložene su vjerodostojne isprave (rješenje ili potvrdu o mirovini, bankovni izvod za račun na koji je izvršena uplata mirovine i drugo).

Primjer 11. – primitak tuzemne i inozemne mirovine (Republika Hrvatska u ovom slučaju ima pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik s prebivalištem u Zagrebu u 2013. godini prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i inozemnu mirovinu iz Republike Francuske po osnovi *zakonskog socijalnog osiguranja*.

Mjesečni primitak od tuzemne mirovine od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u svibnju 2013. godine je 2.781,77 kn.

Osobni odbitak umirovljenika je 4.500,00 kn, jer uzdržava suprugu (3.400,00 kn + 1.100,00 kn).

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje prilikom obračuna predjuma poreza na dohodak uzima u obzir njegov osobni odbitak, tako da je obveza poreza na dohodak 0,00 kn.

Mjesečni primitak u svibnju 2013. godine iz Republike Francuske po osnovi *zakonskog socijalnog osiguranja* je 1.675,00 kn, preračunato po srednjem tečaju HNB-a na dan primitka mirovine. Republika Hrvatska je zaključila ugovor s Republikom Francuskom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u skladu s odredbama ugovora Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja mirovina ako se isplaćuju iz *zakonskog socijalnog osiguranja* Republike Francuske.

- Umirovljenik se **15. ožujka 2012.** godine prijavio u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave Zagreb – za poreze građana, koja je nadležna prema njegovom prebivalištu.
- Umirovljenik ima obvezu u roku 8 dana od dana od primitka mirovine iz inozemstva obračunati i uplatiti predjumi poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak. U obračunu mirovine isplaćene u svibnju koristi preostali dio osobnog odbit-

ka (4.500,00 kn – 2.781,77 kn – 1.675,00 kn), tako je obveza poreza na dohodak 0,00 kn, a pod uvjetom da je umirovljenik od nadležne ispostave Porezne uprave zatražio presliku porezne kartice.

VAŽNA NAPOMENA: porezni obveznici koji u jednakim mjesečnim svotama primaju mirovine iz inozemstva ili u inozemstvu mogu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu zatražiti da im se omogući plaćanje predujma poreza na dohodak prema rješenju. Nakon što im nadležna ispostava dostavi rješenje obvezni su mjesečni predujam poreza na dohodak uplatiti do kraja mjeseca za tekući mjesec. Ako je mjesečni predujam manji od 100,00 kn tada su ga dužni platiti do kraja svakog tromjesečja.

U takvim slučajevima ti porezni obveznici nemaju obvezu podnošenja mjesečnog izvješća o isplaćenju mirovini (na Obrascu ID), kao i kad im je mjesečna inozemna mirovina do 3.400,00 kuna ako su ispunili sve ove propisane uvjete:

- posjeduju poreznu karticu (ili njezinu presliku ako je original kod tuzemnog isplatitelju mirovine),
- osobni odbitak što se može koristiti pri obračunu predujma poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine veći je ili jednak od inozemne mirovine po osnovi koje imaju pravo na osobni odbitak i
- uz prijavu u registar poreznih obveznika priložene su vjerodostojne isprave (rješenje ili potvrda o mirovini, bankovni izvod za račun na koji je izvršena uplata mirovine, i drugo).

Primjer 12. – primitak inozemne mirovine (Republika Hrvatska u ovom slučaju ima pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik u 2013. godini prima samo inozemnu mirovinu iz Slovenije po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja. Prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i Republike Slovenije Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja mirovina ako se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja Republike Slovenije.

- Umirovljenikovo prebivalište je u gradu u kojemu je propisana stopa prireza porezu na dohodak od 10%.
- Umirovljenik se u ožujku 2012. godine u nadležnoj ispostavi prema svom mjestu prebivališta prijavio u registar obveznika poreza na dohodak.
- Od svibnja 2012. godine umirovljenik u roku 8 dana od dana od primitka mirovine obračunava i uplaćuje predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.
- Mjesečni primitak od inozemne mirovine u svibnju 2013. godine, preračunano po srednjem tečaju HNB-a na dan primitka mirovine, je 7.928,00 kn. Umirovljenik je na slijedeći način obračunao predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Ukupni primitak (svota mirovine)	7.928,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje	—
3	Dohodak (r.br. 1 – r.br. 2)	7.928,00
4	Osobni odbitak	3.400,00
5	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji	1.100,00
6	Invalidnost poreznog obveznika i članova obitelji	0,00
7	Osobni odbitak (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	4.500,00
8	Porezna osnovica (r.br. 3 – r.br. 7)	3.428,00
9	Porezna osnovica do 2.200,00 kn za primjenu porezne stope 12%	2.200,00
10	Porez po stopi od 12% (r.br. 9 x 12%)	264,00
11	Porezna osnovica iznad 2.200,00 do 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 25%	1.228,00
12	Porez po stopi od 25% (r.br.11 x 25%)	307,00
13	Porezna osnovica iznad 8.800,00 kn za primjenu porezne stope od 40%	0,00
14	Porez po stopi od 40% (r.br.13 x 40%)	0,00
15	Ukupna mjesečna obveza poreza (r.br. 10 + r.br. 12 + r.br. 14)	571,00
16	Umanjenje za postotak invalidnosti – HRVI (r.br.15 x postotak invalidnosti)	0,00
17	Ukupna obveza poreza nakon umanjjenja za invalidnost (r.br. 15 – r. br. 16)	571,00
18	Prerez porezu na dohodak (r.br. 17 x stopa prireza)	57,10
19	Mjesečna obveza poreza i prireza (r.br. 17 + r.br. 18)	628,10
20	Neto mirovina (r.br 3 – r.br. 19)	7.299,90

Umirovljenik je u srpnju 2013. godine (nakon stupanja na snagu Izmjene Pravilnika o porezu na dohodak) u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu zatražio da mu se omogući plaćanje predujmova poreza na dohodak prema rješenju. Nakon toga Porezna uprava mu je dostavila rješenje prema kojemu je obavezan plaćati mjesečne predujmove poreza na dohodak do kraja mjeseca za tekući mjesec. Umirovljenik nakon toga više nema obvezu podnošenja mjesečnih izvješća o isplaćenoj mirovini.

5.2 Primjeri obračunavanja doprinosa i godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak

Primjer 1. – tuzemna mirovina i dohodak od najma poslovnog prostora (dohodak od imovine)

Umirovljenica s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza porezu na dohodak 10% tijekom čitave 2013. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Mjesečni primitak od mirovine je 2.921,00 kn, a godišnji je 35.052,00 kn. Uplaćeni porez i prirez po osnovi mirovine je 0,00 kn, jer je mjesečni osobni odbitak umirovljenika u visini mjesečne mirovine, i to najmanje 2.200,00 kn, a najviše do 3.400,00 kn.

Umirovljenica je vlasnica poslovnog prostora kojeg tijekom čitave 2013. godine daje u zakup (nije obveznik PDV-a i dohodak ne utvrđuje na temelju poslovnih knjiga). Mjesečna zakupnina je 4.000,00 kn (godišnji primitak je 48.000,00 kn). Zakup je prijavila Poreznoj upravi. Poreznim rješenjem je utvrđena mjesečna osnovica poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava u iznosu od 2.800,00 kn kao razlika između primitaka (4.000,00 kn) i porezno priznatih izdataka u visini 30% od ostvarene zakupnine (mjesečni izdatak je 1.200,00 kn). Godišnja osnovica poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava je 33.600,00 kn (2.800,00 kn x 12) kao razlika između godišnjeg primitka od 48.000,00 kn (4.000,00 kn x 12) i godišnjeg porezno priznatog izdatka od 14.400,00 kn (1.200,00 kn x 12).

Umirovljenica mjesečne predumove poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava plaća prema poreznom rješenju u iznosu od 336,00 kn i prirez porezu na dohodak 33,60 kn (porez i prirez je 369,60 kn). Porezna obveznica je u 2013. godini ukupno platila 4.435,20 kn kao predumove poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava. Umirovljenica nema obvezu podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu, a da je podnese imala bi razliku za uplatu, što je vidljivo iz ovog obračuna:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Primitak od mirovine	35.052,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (r.br. 1 x 3%)	0,00
3	DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (r.br. 1 - r.br. 2)	35.052,00
4	Primitak od imovine i imovinskih prava	48.000,00
5	Izdatak od imovine i imovinskih prava (r.br. 4 x 30%)	14.400,00
6	DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA (primitak - izdatak)	33.600,00
7	UKUPNO DOHODAK (r.br. 3 + r.br. 6)	68.652,00
8	Osnovni osobni odbitak	35.052,00

9	Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove	0,00
10	Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,00
11	OSOBNİ ODBITAK (r.br. 8 + r.br. 9 + r.br.10)	35.052,00
12	POREZNA OSNOVICA (r.br. 7 – r.br. 11)	33.600,00
13	Godišnja porezna osnovica do 26.400,00 kn za primjenu porezne stope 12%	26.400,00
14	Godišnji porez po stopi od 12% (r. br. 13 x 12%)	3.168,00
15	Godišnja porezna osnovica iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn za primjenu porezne stope od 25% (idući 79.200,00 kn)	7.200,00
16	Godišnji porez po stopi od 25% (r. br. 15 x 25%)	1.800,00
17	Godišnja porezna osnovica iznad 105.600,00 do za primjenu porezne stope od 40%	0,00
18	Godišnji porez po stopi od 40% (r. br. 17 x 40%)	0,00
19	Ukupna obveza poreza (r. br. 14 + r.br. 16 + r.br. 18)	4.968,00
20	Prirrez porezu na dohodak (r.br. 19 x stopa prirreza)	496,80
21	Godišnja obveza poreza na dohodak i prirreza porezu na dohodak (r.br. 19 + r.br. 20)	5.464,80
22	Uplaćeni porez i prirrez	4.435,20
23	Razlika poreza i prirreza za uplatu (r.br. 22 – r. br. 21)	1.029,60

Primjer 2 – tuzemna mirovina i dohodak od autorske djelatnosti (drugi dohodak)

Umirovljenica s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prirreza porezu na dohodak 10% tijekom čitave 2013. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Mjesečni primitak od mirovine je 3.196,00 kn, a godišnji 38.352,00 kn. Uplaćeni porez i prirrez po osnovi mirovine je 0,00 kn, jer je mjesečni osobni odbitak umirovljenika u visini mjesečne mirovine, i to najmanje 2.200,00 kn, a najviše do 3.400,00 kn.

Umirovljenica je invalid, i taj je podatak upisan u njezinu poreznu karticu. Uvećanje osobnog odbitka po toj osnovi u 2013. godini je 7.920,00 kn.

Umirovljenica je tijekom 2013. godine ostvarila i primitke od autorske djelatnosti u svoti od 48.000,00 kn. Ona nije obveznica PDV-a i dohodak ne utvrđuje na temelju poslovnih knjiga. Isplatiatelj primitka je istovremeno s isplatom primitaka obračunao, obustavio i platio porez na dohodak od drugog dohotka i prirrez u svoti od 9.240,00 kn. Godišnja osnovica poreza na dohodak od drugog dohotka je 33.600,00 kn kao razlika između godišnjeg primitka od 48.000,00 kn i godišnjeg porezno priznatog izdatka od 14.400,00 kn.

Umirovljenica nema obvezu podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu, a da je podnese ima pravo na povrat poreza u svoti od 5.850,24 kn, što je vidljivo iz ovog obračuna:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Primitak od mirovine	38.352,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (r.br. 1 x 3%)	0,00
3	DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (r.br. 1 – r.br. 2)	38.352,00
4	Primitak od drugog dohotka	48.000,00
5	Izdatak od drugog dohotka (r.br. 4 x 30%)	14.400,00
6	DOHODAK OD DRUGOG DOHOTKA (primitak – izdatak)	33.600,00
7	UKUPNO DOHODAK (r.br. 3 + r.br. 6)	71.952,00
8	Osnovni osobni odbitak	38.352,00
9	Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove	0,00
10	Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	7.920,00
11	OSOBNİ ODBITAK (r.br. 8 + r.br. 9 + r.br.10)	46.272,00
12	POREZNA OSNOVICA (r.br. 3 – r.br. 7)	25.680,00
13	Godišnja porezna osnovica do 26.400,00 kn za primjenu porezne stope 12%	25.680,00
14	Godišnji porez po stopi od 12% (r. br. 13 x 12%)	3.081,60
15	Godišnja porezna osnovica iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn za primjenu porezne stope od 25% (idućih 79.200,00 kn)	0,00
16	Godišnji porez po stopi od 25% (r. br. 15 x 25%)	0,00
17	Godišnja porezna osnovica iznad 105.600,00 do za primjenu porezne stope od 40%	0,00
18	Godišnji porez po stopi od 40% (r. br. 17 x 40%)	0,00
19	Ukupna obveza poreza (r. br. 14 + r.br. 16 + r.br. 18)	3.081,60
20	Prerez porezu na dohodak (r.br. 19 x stopa prireza)	308,16
21	Godišnja obveza poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak (r.br. 19 + r.br. 20)	3.389,76
22	Uplaćeni porez i prirez	9.240,00
23	Razlika poreza i prireza za povrat (r.br. 22 – r. br. 21)	5.850,24

Primjer 3 – tuzemna mirovina, područje posebne državne skrbi

Umirovljenik s prebivalištem u Slunju tijekom čitave 2013. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Mjesečni ukupni primitak od mirovine je 4.012,00 kn (godišnje 48.144,00 kn), a ukupno uplaćeni porez i prirez po osnovi mirovine u 2013. godini je 925,34 kn.

Stopa prireza porezu na dohodak je 5%, a Slunj spada u I. skupinu područja posebne državne skrbi na kojemu je za umirovljenike najviši godišnje osobni odbitak 46.080,00

kn, s time da se tijekom godine, u mjesečnim obračunima primitaka od mirovine, primjenjuje osobni odbitak kao i na područjima koja nisu od posebne državne skrbi ili brdsko-planinska područja.

Porezni obveznik nema obvezu podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak, ali on u veljači 2014. godine podnosi prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu radi ostvarivanja prava na uvećani osobni odbitak na području posebne državne skrbi. Prema rješenju Porezne uprave umirovljenik je ostvario pravo na povrat poreza od 665,28 kn.

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Primitak od nesamostalnog rada	48.144,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (r.br. 1 x 3%)	0,00
3	DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (r.br. 1 – r.br. 2)	48.144,00
4	Osnovni osobni odbitak	46.080,00
5	Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove	0,00
6	Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,00
7	OSOBNI ODBITAK (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	46.080,00
8	POREZNA OSNOVICA (r.br. 3 – r.br. 7)	2.064,00
9	Godišnja porezna osnovica do 26.400,00 kn za primjenu porezne stope 12%	2.064,00
10	Godišnji porez po stopi od 12% (r. br. 9 x 12%)	247,68
15	Godišnja porezna osnovica iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn za primjenu porezne stope od 25% (idućih 79.200,00 kn)	0,00
16	Godišnji porez po stopi od 25% (r. br. 15 x 25%)	0,00
17	Godišnja porezna osnovica iznad 105.600,00 do za primjenu porezne stope od 40%	0,00
18	Godišnji porez po stopi od 40% (r. br. 17 x 40%)	0,00
19	Ukupna obveza poreza (r. br. 14 + r.br. 16 + r.br. 18)	0,00
20	Prizez porezu na dohodak (r.br. 19 x stopa prireza)	12,38
21	Godišnja obveza poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak (r.br. 19 + r.br. 20)	260,06
22	Uplaćeni porez i prirez	925,34
23	Razlika poreza i prireza za povrat (r.br. 22 – r. br. 21)	665,28

Primjer 4 – tuzemna mirovina i dohodak od najma postelja, soba i apartmana (dohodak od imovine)

Umirovljenik s prebivalištem u Puli tijekom 2013. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Mjesečni primitak od mirovine je 2.533,00 kn

(godišnje 30.396,00 kn), a uplaćeni porez i prirez po osnovi mirovine je 0,00 kn, **jer je mjesečni osobni odbitak umirovljenika u visini mjesečne mirovine.**

Umirovljenik u 2013. godini iznajmljuje sobe turistima. Za tu djelatnost porez plaća u paušalnoj svoti, a **dohodak po toj osnovi ne može prikazati u godišnjem obračunu poreza na dohodak.**

Umirovljenik nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu, a da je i podnese nema pravo na povrat poreza na dohodak po godišnjem obračunu poreza na dohodak za 2013. godinu.

Primjer 5 – tuzemna i inozemna mirovina (u ovom slučaju Republika Hrvatska nema pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik tijekom čitave 2013. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i iz SR Njemačke *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja.*

Godišnji primitak od tuzemne mirovine je 29.352,00 kn. Uplaćeni porez i prirez po osnovi mirovine je 0,00 kn, jer je osobni odbitak umirovljenika u visini mirovine, a najviše do 40.800,00 kn.

Godišnji primitak od mirovina iz SR Njemačke *po osnovi zakonskog socijalnog osiguranja* je 57.720,00 kn. Republika Hrvatska je zaključila ugovor sa SR Njemačkom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u skladu s odredbama ugovora Republika Hrvatska nema pravo oporezivanja mirovina što se isplaćuju iz zakonskog socijalnog osiguranja SR Njemačke.

Iako Republika Hrvatska nema pravo oporezivati njegovu inozemnu mirovinu umirovljenik ima obvezu u roku 8 dana od dana kad je primio prvu mirovinu iz inozemstva (ili u inozemstvu) prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave koja je nadležna prema njegovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Umirovljenik nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu i nema pravo na povrat poreza na dohodak po godišnjem obračunu poreza na dohodak, zato jer u 2013. godini u Republici Hrvatskoj nije platio porez na dohodak.

Primjer 6 – tuzemna i inozemna mirovina (u ovom slučaju Republika Hrvatska ima pravo oporezivati inozemnu mirovinu)

Umirovljenik s prebivalištem u Zagrebu (stopa prireza porezu na dohodak je 18%) od 2007. godine prima mirovinu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i mirovinu iz Republike Italije. Republika Hrvatska je zaključila ugovor s Republikom Italijom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a u skladu s odredbama ugovora Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja mirovina što se isplaćuju *iz zakonskog socijalnog osiguranja* Republike Italije.

I Republika Hrvatska ima pravo oporezivati i talijanske tzv. „vojne mirovine“ (za razdoblje provedeno u talijanskoj vojsci, te obiteljske mirovine što ih primaju udovice iza pokojnih supruge koji su mirovine ostvarili po osnovi sudjelovanja u talijanskoj vojsci) ako su umirovljenici *rezidenti RH i državljani RH*. Ali ako su *državljanici RH i Italije, ili samo Italije*, pravo oporezivanja takvih vojnih mirovina ima Italija.

- Ukupni primitak od tuzemnih mirovina u 2013. godini je 40.704,00 kn. Uplaćeni porez i prirez po osnovi mirovine je 0,00 kn, jer je osobni odbitak umirovljenika u visini mirovine, a najviše do 40.800,00 kn.
- Ukupni primitak od mirovina iz Republike Italije u 2013. godini je 72.470,00 kn.

I S obzirom na izmjene Zakona o porezu na dohodak što su stupile na snagu 1. ožujka 2012. godine umirovljenik je imao obvezu u roku 8 dana od dana primitka inozemne mirovine prijaviti se u registar obveznika poreza na dohodak u ispostavi Porezne uprave koja je nadležna prema njegovom prebivalištu. On je to učinio 7. ožujka 2012. godine.

I Umirovljenik nije u 2013. godini zatražio od Porezne uprave da mu se izda rješenje na osnovi kojega bi plaćao mjesečne predujmove poreza na dohodak kako više ne bi morao svaki mjesec te predujmove obračunavati niti podnositi izvješće po svakoj isplaćenju mirovini. Time je ostala njegova obveza obračunavanja i plaćanja predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u roku 8 dana od dana primitka mirovine. Prilikom obračuna predujma nije imao pravo koristiti osobni odbitak, jer ga je već iskoristio prilikom isplate tuzemne mirovine. Umirovljenik je dužan do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti popunjeni obrazac ID – izvješće o mjesečnim primicima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja.

- Umirovljenik je u razdoblju siječanj – prosinac 2013. godine po osnovi ukupnog primitka od mirovina u iznosu od 72.470,00, koje je primao na temelju *zakonskog socijalnog osiguranja* Republike Italije, obračunao i uplatio 17.328,89 kn predujma poreza na dohodak i prireza.
 - a) Umirovljenik je dužan do 31. siječnja 2014. godinu nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti popunjeni obrazac IP Izvješće o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu, a do kraja veljače 2014. godinu predati prijavu poreza na dohodak za 2013. godinu.
 - b) Prema rješenju Porezne uprave umirovljenik je ostvario pravo na povrat poreza od 28,32 kn. Godišnji obračun poreza na dohodak izgleda ovako:

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
1	Primitak od nesamostalnog rada (tuzemna i inozemna mirovina)	113.174,00
2	Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (r.br. 1 x 3%)	0,00
3	DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (r.br. 1 – r.br. 2)	113.174,00
4	Osnovni osobni odbitak	40.800,00
5	Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove	0,00
6	Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,00
7	OSOBNI ODBITAK (r.br. 4 + r.br. 5 + r.br. 6)	40.800,00

R. br.	OPIS	SVOTA (u kunama)
8	POREZNA OSNOVICA (r.br. 3 – r.br. 7)	72.374,00
9	Godišnja porezna osnovica do 26.400,00 kn za primjenu porezne stope 12%	26.400,00
10	Godišnji porez po stopi od 12% (r. br. 9 x 12%)	3.168,00
11	Godišnja porezna osnovica iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn za primjenu porezne stope od 25% (idući 79.200,00 kn)	45.974,00
12	Godišnji porez po stopi od 25% (r. br. 11 x 25%)	11.493,50
13	Godišnja porezna osnovica iznad 105.600,00 do za primjenu porezne stope od 40%	0,00
14	Godišnji porez po stopi od 40% (r. br. 13 x 40%)	0,00
15	Ukupna obveza poreza (r. br. 12 + r.br. 14 + r.br. 16)	14.661,50
16	Prizez porezu na dohodak (r.br. 15 x stopa prireza)	2.639,07
17	Godišnja obveza poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak (r.br. 15 + r.br. 16)	17.300,57
18	Uplaćeni porez i prizez	17.328,89
19	Razlika poreza i prireza za povrat (r.br. 17 – r. br. 18)	28,32

6. PROPISI

- Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ 177/04, 73/08, 80/10, 114/10, 22/12, 144/12)
- Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13)
- Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ broj 86/08, 57/11)
- Zakon o brdsko-planinskim područjima („Narodne novine“ 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08)
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08, 25/12)
- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 174/04, 92/05, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 33/13)

- Zakon o doprinosima („Narodne novine“ broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12)
- Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 79/07, 35/08, 40/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 121/10, 130/10 – pročišćeni tekst, 61/11, 114/11, 76/12)
- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 80/13)
- Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13)
- Pravilnik o doprinosima („Narodne novine“, broj 2/09, 9/09, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13)
- Pravilnik o utvrđivanju staža osiguranja na temelju plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje („Narodne novine“ broj 57/11, 145/12)
- Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2013. godini („Narodne novine“ broj 2/13, 68/13).

